

DIOGEN

pro kultura magazin pro culture magazine

www.diogenpro.com

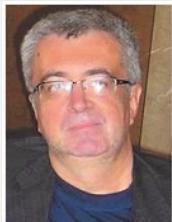
Year IV - Issue Broj 36 June 2013

**Featuring artist:
Tatjana Bešić Nastić
Montenegro**

**DIOGEN pro culture magazine ...
a month for DIOGEN artist ...
and you ...**

SABAHUDIN HADŽIĆ, gl.i odg urednik (od osnivanja, septembra 2009.g.);
 Sarajevo, Bosna i Hercegovina
 Editor in chief (since establishment, September 2009)

Info: <http://sabihadzi.weebly.com/>

Samira Begman, Zamjenik gl.i odg.urednika KULTURA KREATIVA, Ciriš,
 Švicarska (od 01.09.2010.g.)- Deputy editor in chief CREATIVE CULTURE,
 Zurich, Switzerland (as of 01.09.2010)

Info: <http://samirabegman.weebly.com>

Durđa Vukelić Rožić, Zamjenik urednika za haiku (*predstavljanje, analiza, info*), Ivanić Grad, Hrvatska

as of 1.3.2012. Deputy editor for
 Haiku (presentation, analyses,
 info)

Info: <http://diogenplus.weebly.com/djurđa-vukelic-rožić.html>

Tatjana Debeljački, Zamjenik gl.i odg. urednika za intervju i saradnju sa
 magazinima/časopisima, Užice, Srbija

Deputy Editor in chief for
 interviews and
 cooperation with
 magazines, Uzice,
 Serbia

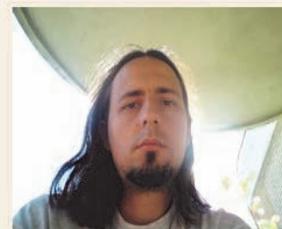
Od 1.09.2010.

Info: <http://tatjana-debeljacki.blogspot.com/>

Grafički dizajn / Graphic design
 Od / As of 15.9.2012.
 DTP- InDesign ARS Studio
 Sarajevo & Bugojno

Goran Vrhunc, Zamjenik gl.i odg.urednika (*MLADOST ŽIVJETI TRAŽI
 DIOGEN BUDUĆNOST*); od 01.09.2010.g., Sarajevo, Bosna i
 Hercegovina

Deputy editor in chief (Youth is
 seeking for life- DIOGEN OF
 THE FUTURE).as of 01.09.2010

Info:

http://www.diogenis.0fees.net/autori.authors.goran.vrhunc_files/autori.authors.goran.vrhunc.htm

Diogen pro art
 Verfügbarkeit Zugänglich im
 Internet
 Schlüsseltitel Diogen pro art
 magazine
 Titel Diogen pro
 art magazine [Elektronische
 Ressource]
 Verlag Küsnacht : Einhorn
 Verlag, S. Begman, 2010-
 Aktuelle Erscheinung
 Monatl.
 Zählung No. 1 (Okt. 2010)-
 Anmerkung Titel von Website
 (gesehen am 01.10.2012)
 Anmerkung Beschreibung
 und URL werden nicht
 aktualisiert
ISSN 2296-0910
 URI <http://diogen.weebly.com/>

Copyright © 2013 DIOGEN pro cultura magazine & Einhorn Verlag S. Begman, Küsnacht, Schweiz
 Design: Sabi / Autors & Sabahudin Hadžić. Design LOGO - Stevo Basara.

All Rights Reserved. Publisher: Einhorn Verlag S. Begman, 8700 Küsnacht, Schweiz
 WWW: <http://einhornswisse.weebly.com>

Contact Editorial board E-mail: contact_editor@diogenpro.com; WWW: <http://sabihadzi.weebly.com>

Narudžbe/Order: einhornverlag@diogenpro.com

Pošta/Mail: Freelance Editor in chief Sabahudin Hadžić, Grbavička 32, 71000 Sarajevo i/ili Dr. Wagner 18/II, 70230
 Bugojno, Bosna i Hercegovina

*On the cover page art—Šešir za reminiscenciju -
 kombinovano - 2011.—Tatjana Bešić Nastić, Crna Gora*

ONLINE EDITION....ONLINE EDICIJA

Umjetnost u (i) oko čovjeka

Izuzetno vidljiva bipolarnost, ali i multidimenzionalnost likovne estetike i etike Tatjane Bešić Nastic je itekako reflektirna u njenom poentiranju ka istini. Istini? Da, istini odgovarajuće vizije the truth. Truth? Yes, the truth of the ličnosti koja, upijajući svijet oko sebe, ali i u alternativne svjetove mogućih nadahnuća.

Njene grafike su njene boli. Ljudskosti što streme. Razdvajajući sopstvenu ličnost sa ciljem ponovnog objedinjavanja, kao ameba koja svakim novim dijeljenjem postiže kreiranje života. Pred nama je likovni, akademski umjetnik koji, razdvajajući vlastito biće na više otisaka što ga čine cjelinom, realizira svoje poslanje. Stvaranja otiska u svijetu kojim hodi. No, ne bilo kakvog otiska već refleksije objedinjavanja svijeta života kakav mi poznajemo sa svjetom flore kakav smo mislili da poimamo. Varali smo se, kao i mnogo puta do sada. Pred nama je beskonačnost htijenja utisnuta u isprepletenost duha i materije koji se u ovom slučaju razarajući otvaraju pred nama, da bi u nestajanju mogućnosti činjenja, zatvorili krug prepostavljenih alternativa. Čemu? Životu kakav poznajemo. Iskustvom snažne vidilice, igrajući se pretakanjem, odnosno prenošenjem ženskoga tijela iz dimenzije ovostranog u dimenziju onostranog, snažno teži individualizmu, nimalo se ne libeći, ponekad, nadahnuti čak i egoističnim težnjama opstojnosti po svaku cijenu. Kako u svijetu materije tako i u namjeri kreiranja duhovnih alternativa. Upravo toj materiji. Čovjeka što čini svjetom života.

Mada je život nerijetko i van čovjeka. Tatjana inspirativno objašnjava ovo drugo.

Upravo zbog...čovjeka.

Riječ urednika

Gl. i odg. urednik

Sabahudin Hadžialić

Jun/Lipanj 2013.

Art in (and) about a human

Highly visible bipolarity, but also multidimensional visual aesthetics and ethics of Tatjana Bešić Nastic is still very reflected in hers scoring points towards the truth. Truth? Yes, the truth of the ličnosti koja, upijajući svijet oko sebe, ali i u corresponding vision of personality which, sebi, rađa alternativne svjetove mogućih absorbing the world around her, but also within herself, gives gives a birth to alternative worlds of the possible inspirations. Her prints are her pains. That aspires towards humanity. Separating own personality with the aim of new re-unification as an amoeba that with each new dividing accomplish a creation of life. In front of us is the artistic, academic artist, which, through dividing own being on the more prints that makes her a unity, realizes her mission. Creating prints in the world she walks through. But not any kind of prints but the reflection of unifying the world of life as we know it with the world of flora what we thought we have perceived. We have cheated, like many times before. In front of us is infinite of desire burned in interweaving of spirit and matter, which in this case devastating opens in front of us, and to the disappearance of the ability to do, close the circle of implied alternatives. To what? Life as we know it. Experience of the strong prophet, playing dwith the decanting or transferring the female body from the dimension from thiswordly to the otherworldly dimension, weighs heavily towards individualism, not avoiding it at all, sometimes, to be inspired even with egoistic aspirations of survival at any cost. How in the world of matter and within intentions of creating a spiritual alternative.

Exactly to that matter. Human that makes the world of life. Although life is often beyond humanman. Tatjana inspiring explains the second one.

Just because of ... the human.

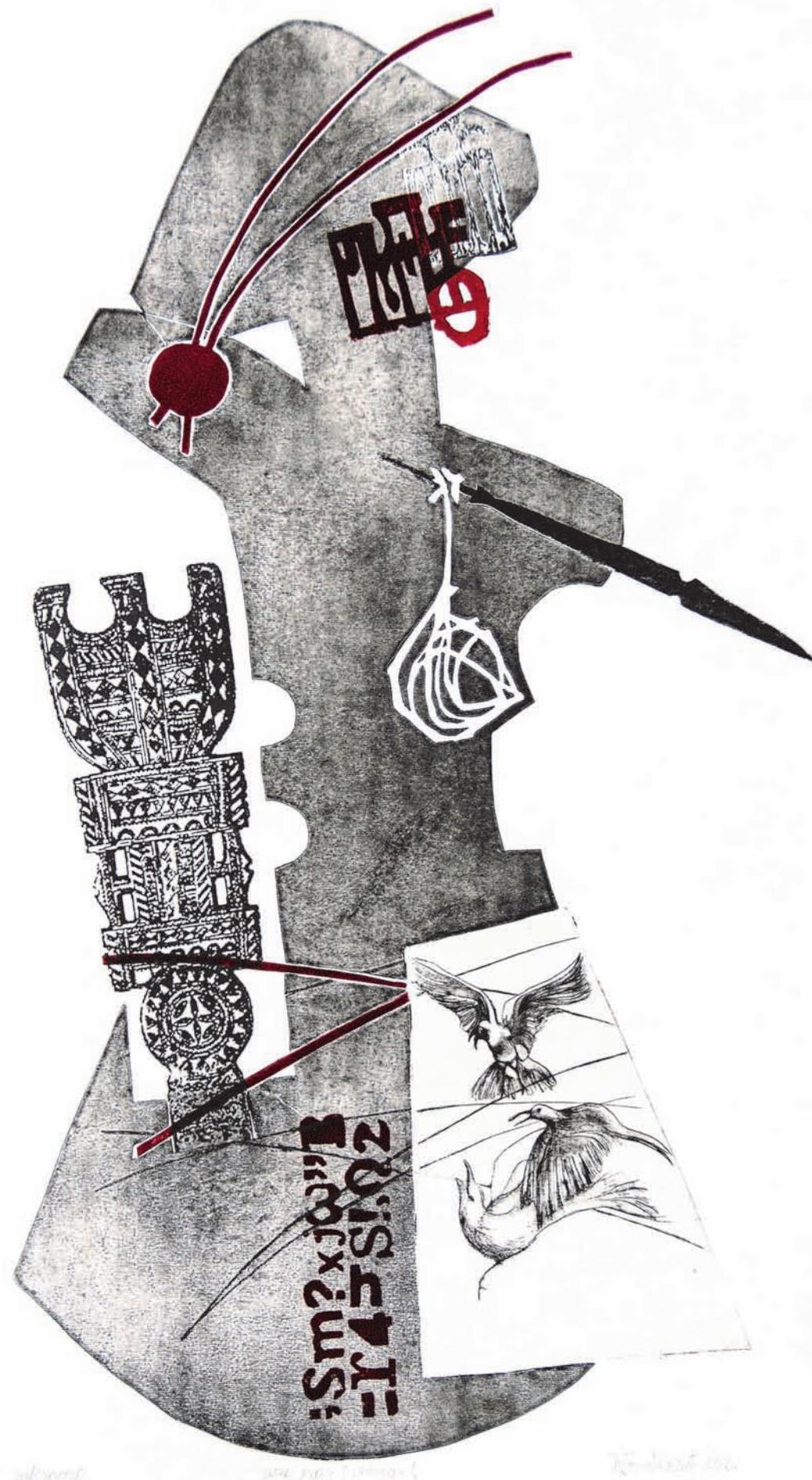
Editor's word

Editor in chief

Sabahudin Hadžialić

June 2013.

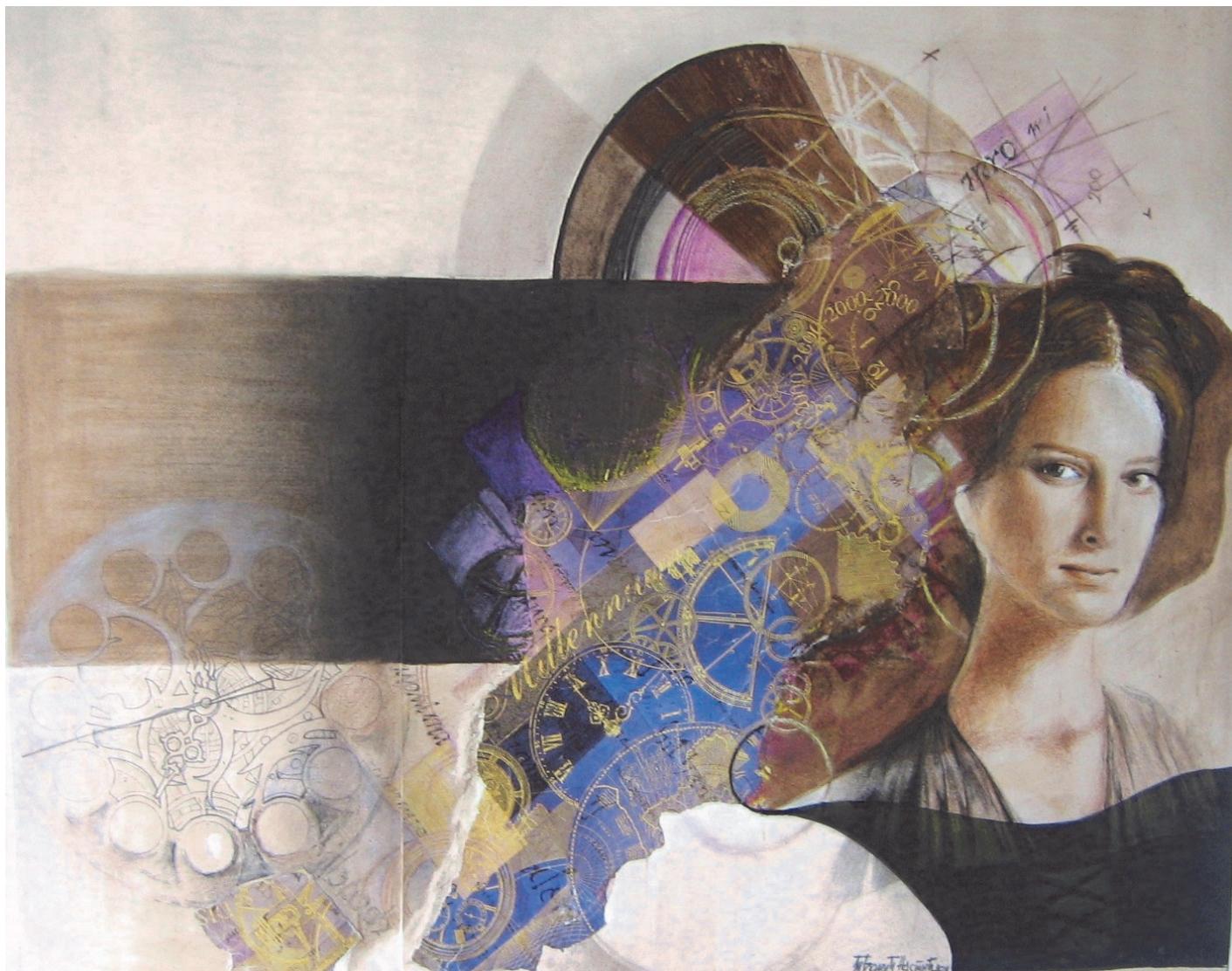

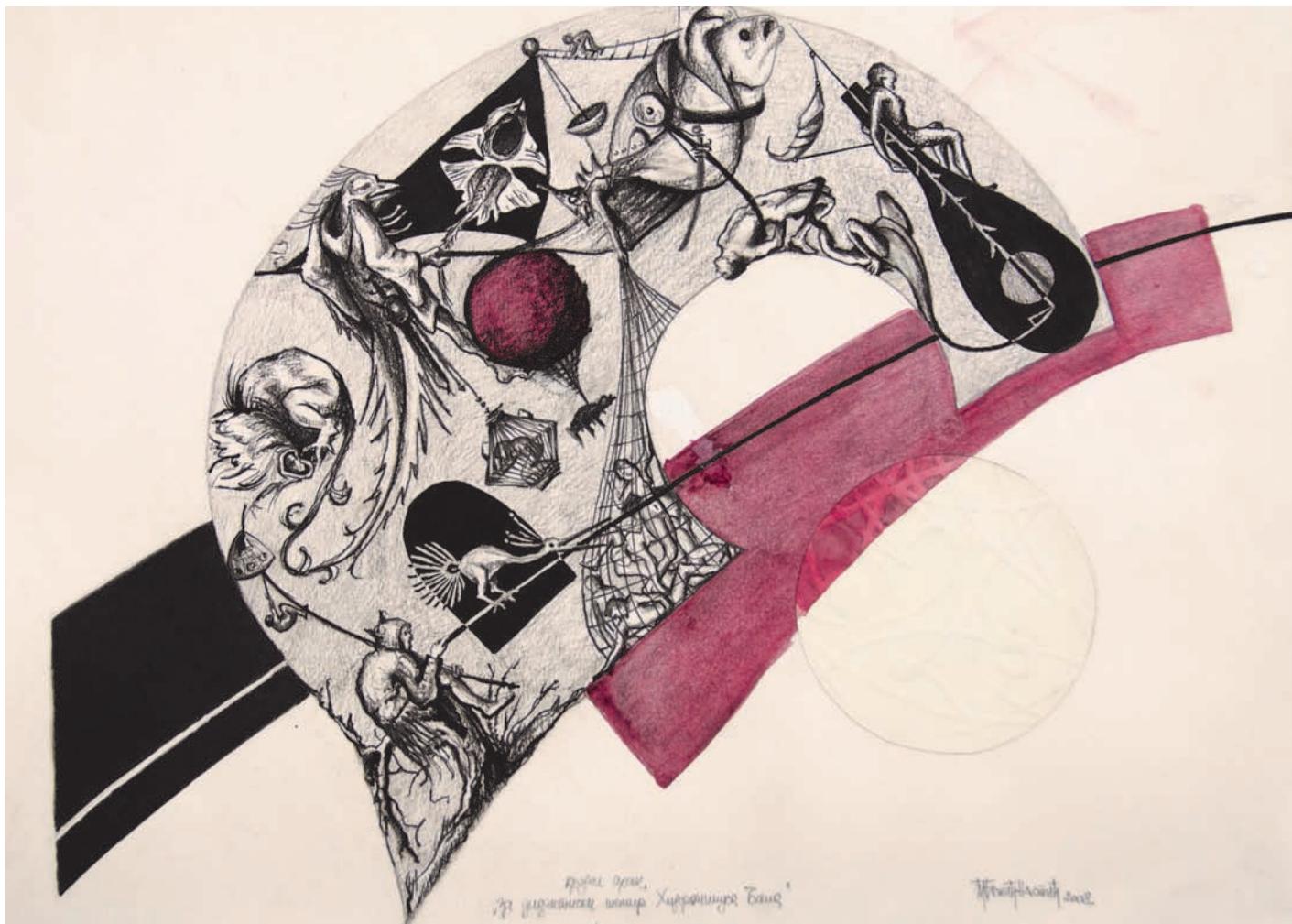
Mapa snova i vjetrova I - grafika, kombinovano - 2013,

Šešir za dijalog sa Mersadom Berberom - kombinovano

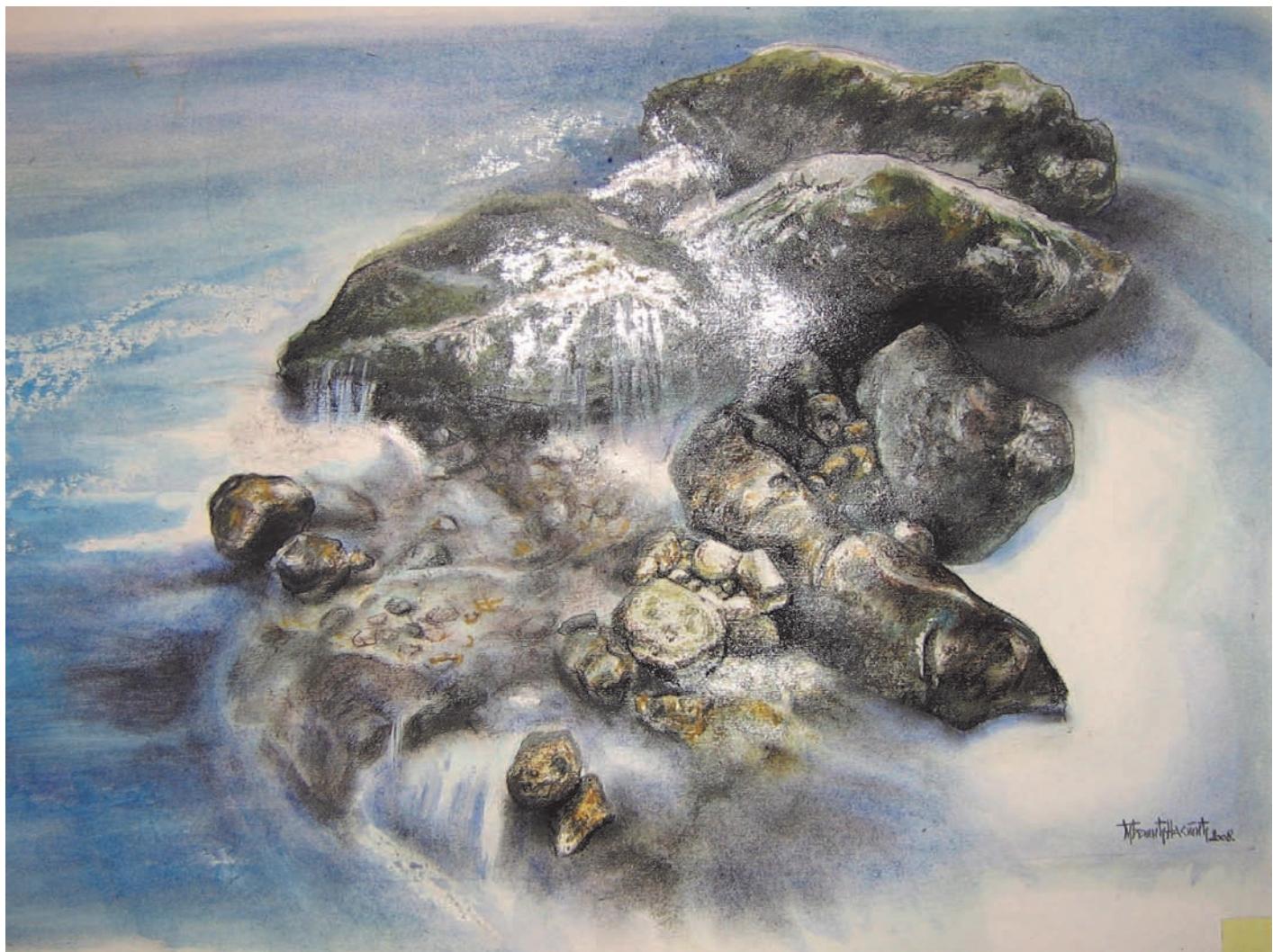
Šešir za reminiscenciju - kombinovano - 2011.

Krojni arak za didaktički šešir Hijeronimusa Bosu - (1)

Putopisi i putokazi - kombinovano - 2009.

Brzak - pastel - 2008.

I zaustavljen sat prode kroz tačno vreme - kombinovano

Signi tempi 1 - grafika, kombinovano - 2004.

Signi tempi 2 - duboka štampa - 2004.

Od nagovještaja do svitanja - mezzotinta - 2004.

MEH '07.

Intermezzo - kolaž - 2007.

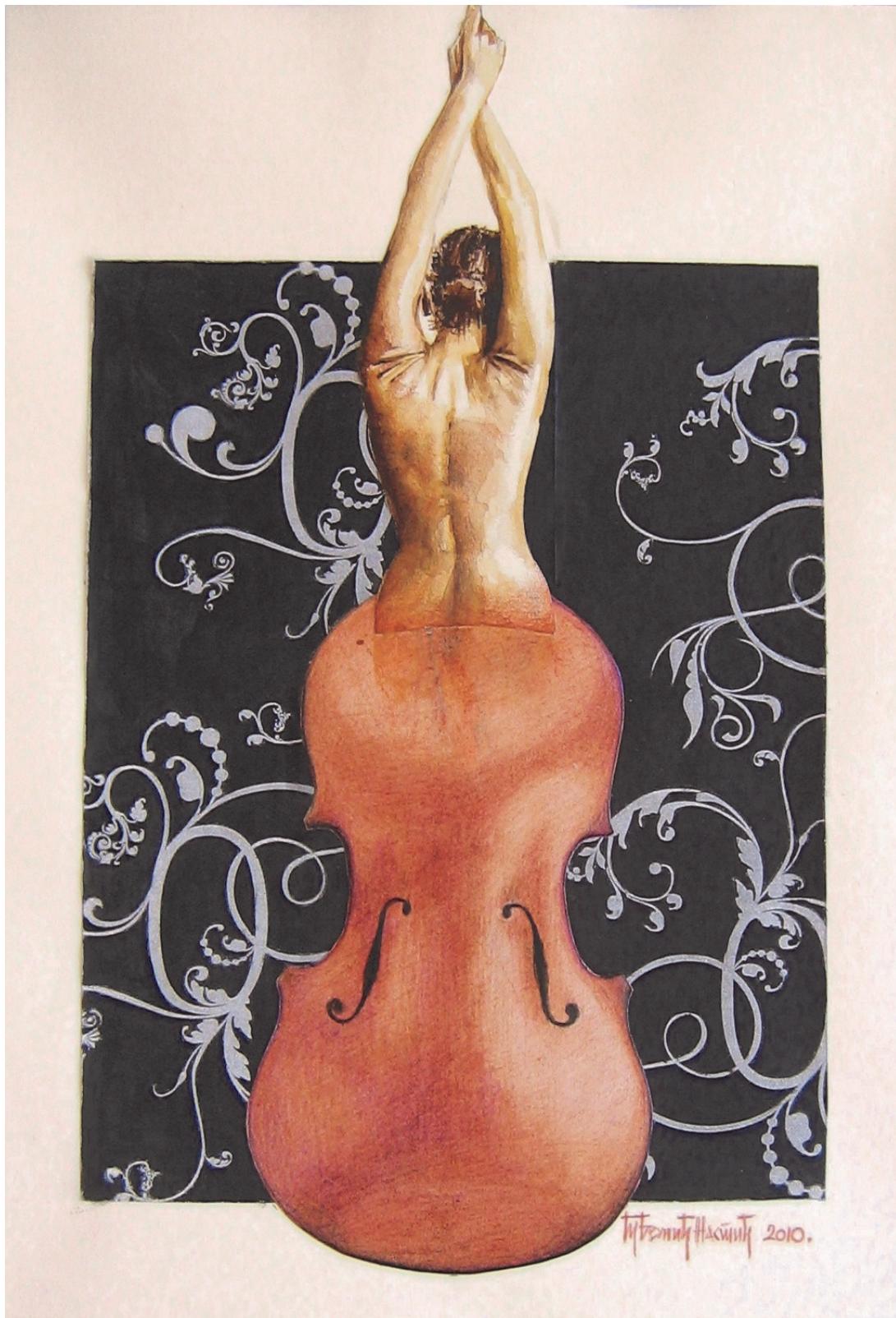
Tjelopisi I - crtež, kombinovano - 2012.

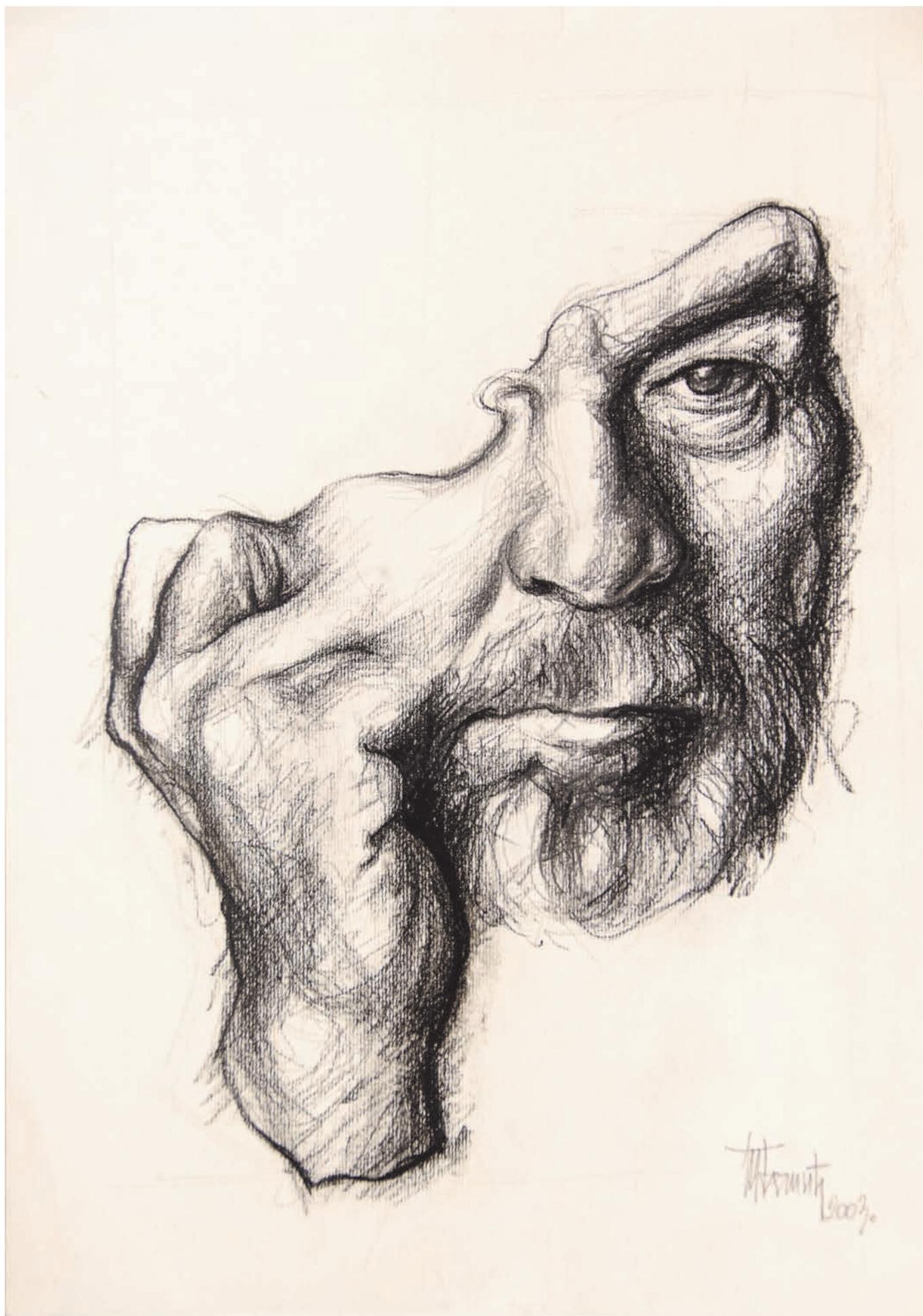
Tjelopisi 2 - crtež, kombinovano -2012.

Tjelopisi 3 - crtež - 2013.

Umjesto riječi - kombinovano - 2010.

Jedan mogući portret I - crtež - 2003.

Jedan mogući portret 2 - crtež - 2003.

Usamljena - crtež - 2005.

Maslina 1 - crtež - 2008.

Maslina 2 - crtež - 2008.

Иван Јаковић '08.

Maslina 3 - crtež - 2008

Tibor Hascik '08.

Maslina 4 - crtež - 2008.

Maslina 5 - crtež - 2008

M. Branciková, 2009.

Metamorfoze I - crtež - 2009.

Metamorfoze 2 - crtež - 2009.

Tibor Antun Hasćinik '05.

Zapis 4 - crtež - 2005.

Zapis 3 - crtež - 2005.

Zapisi 1 - crtež - 2005.

Zapisi 2 - crtež - 2005.

Od zemlje do neba - crtež - 2009.

Iz maslinjaka - crtež - 2008.

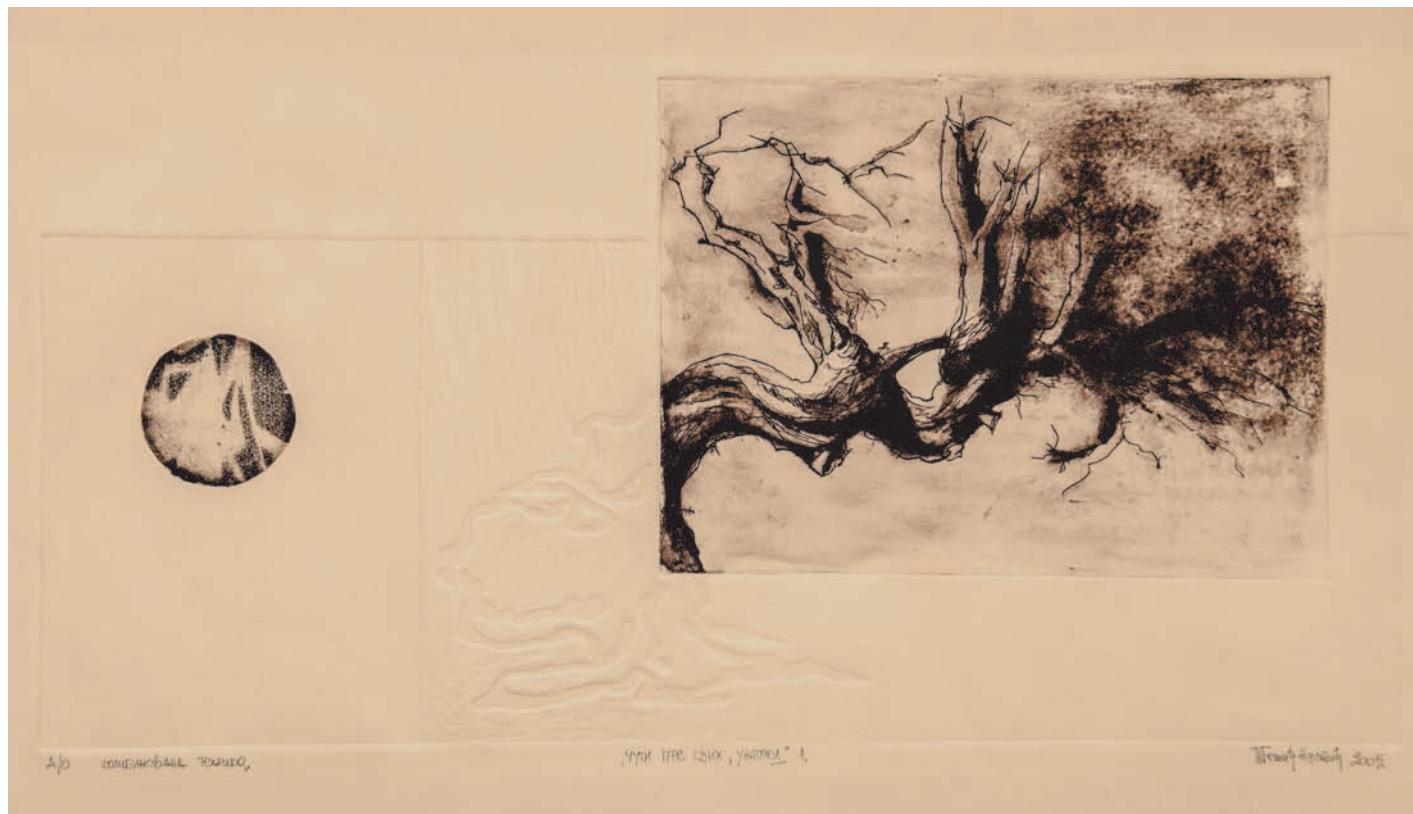
Biljeske iz maslinjaka - crtež - 2008.

Fragmenti 1 - kombinovano - 2008.

Fragmenti 3 - kombinovano - 2008.

AJO ČINEHOBAL TOŠIĆ,

"ČUTI PRIJE SVIH, 'GRAD'".

2005.

Čuti prije svih - grafika kombinovano - 2005.

Unutar granica ovog svijeta I - grafika, kombinovano - 2

Unutar granica ovog svijeta 2 - grafika, kombinovano - 2

Unutar granica ovog svijeta 3 - grafika, kombinovano - 2

Unutar granica ovog svijeta 4 - grafika, kombinovano - 2

Unutar granica ovog svijeta 5 - grafika, kombinovano - 2

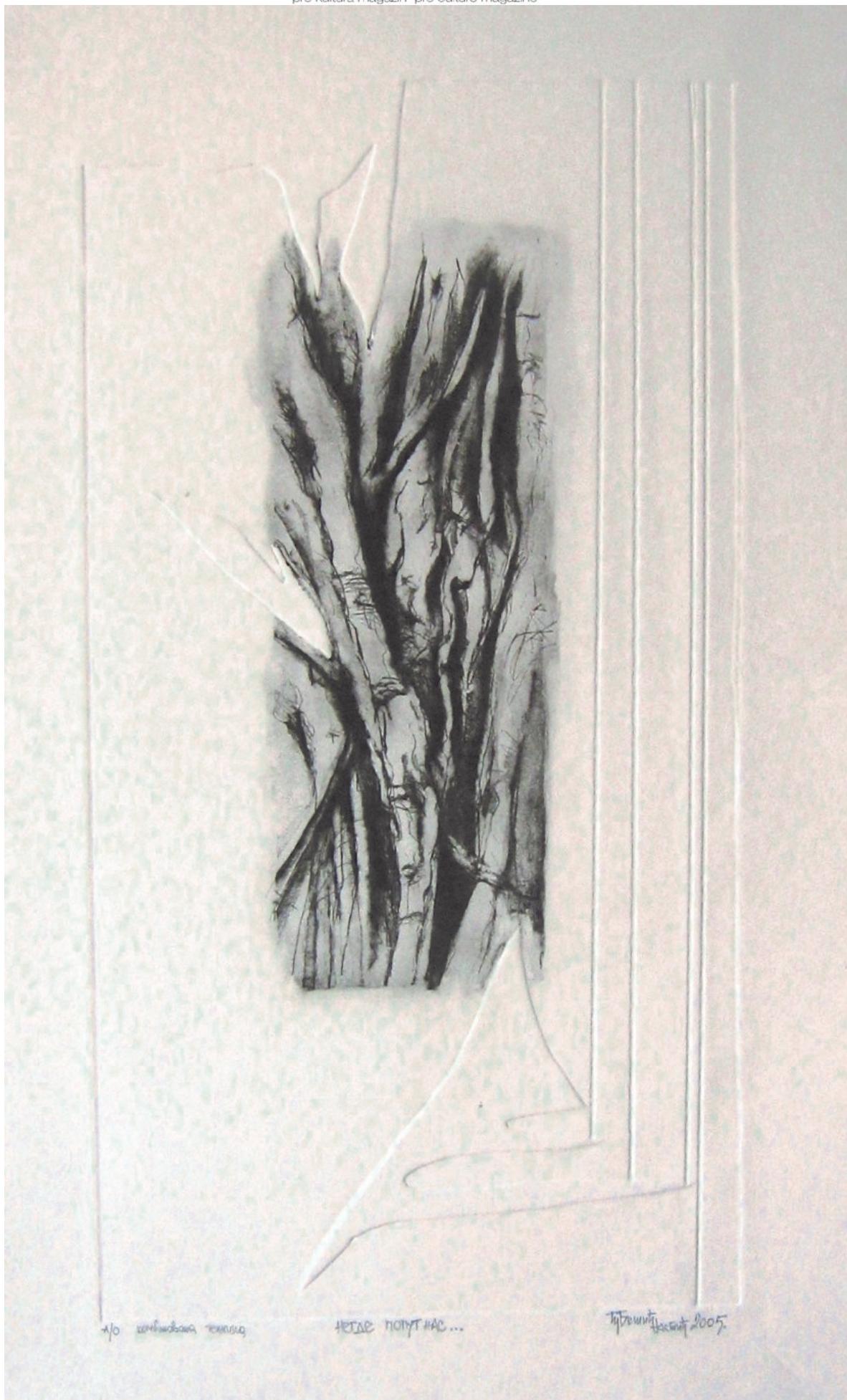
Unutar granica ovog svijeta 6 - grafika, kombinovano - 2

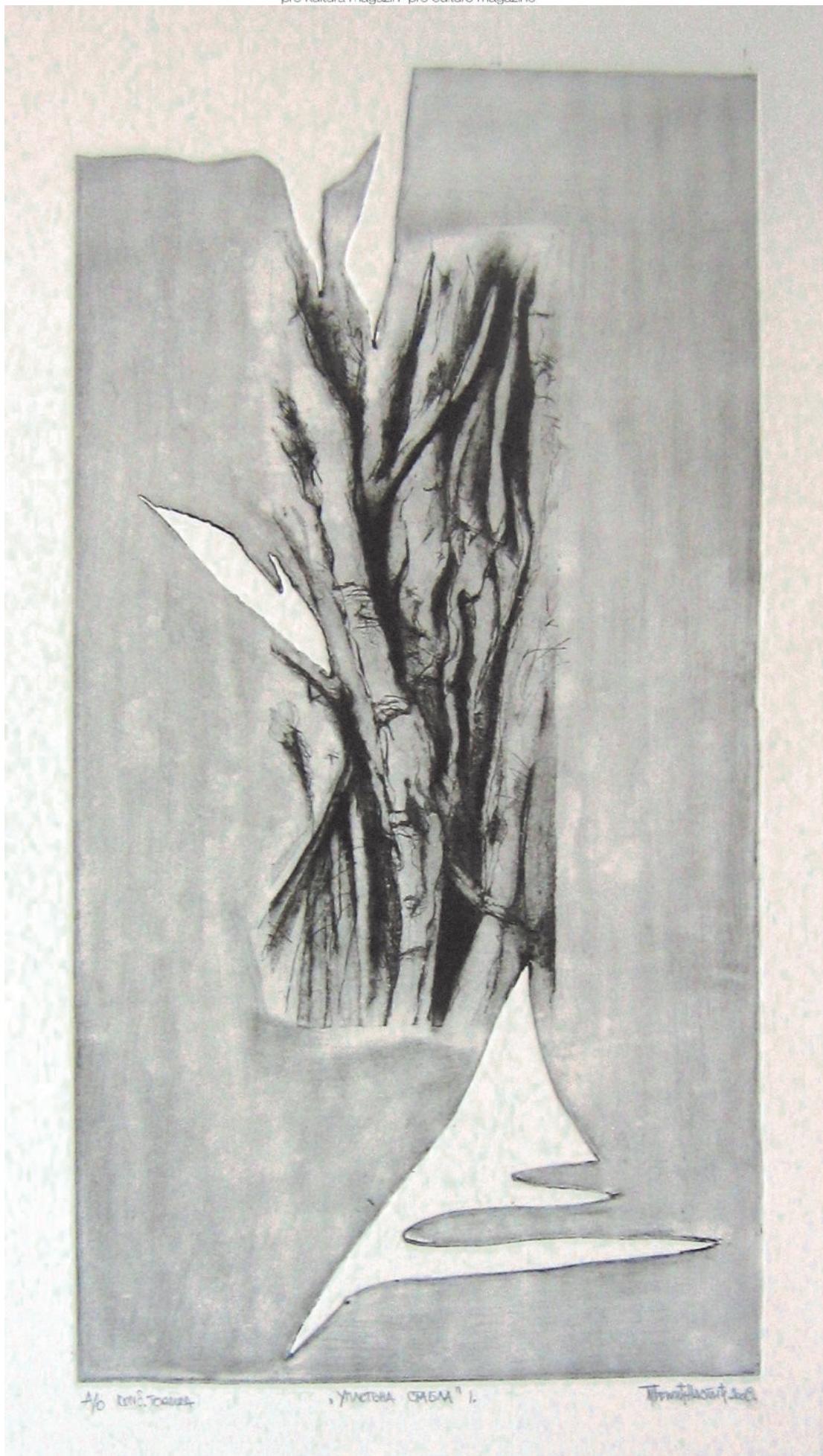
Unutar granica ovog svijeta 7 - grafika, kombinovano - 2

Unutar granica ovog svijeta 8 - grafika, kombinovano, 20

Upletena stabla 1 - grafika, kombinovano - 2005.

Upletena stabla 2 - duboka štampa - 2008.

1/0 konfekcionalna tehnika

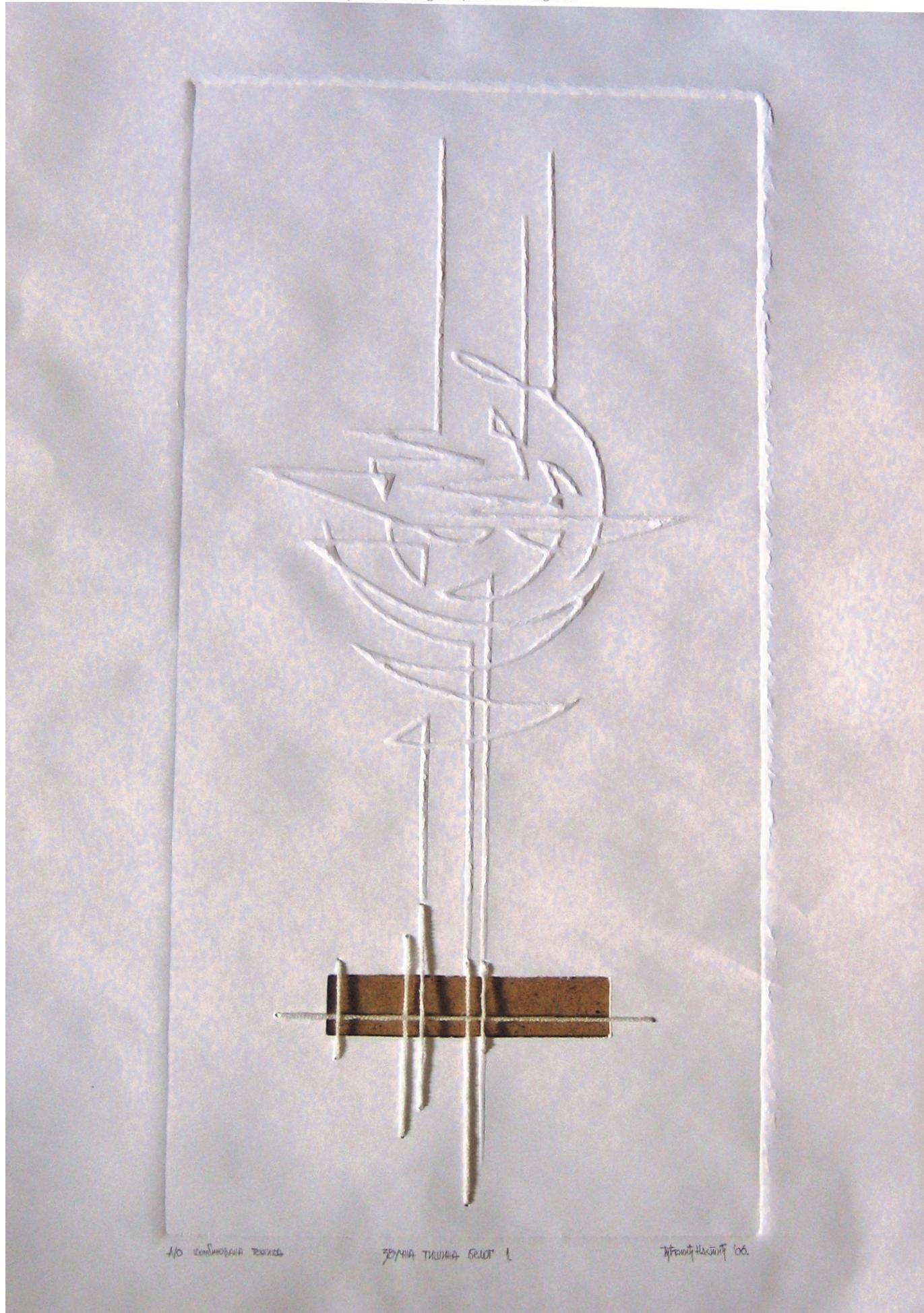
HELENE POUPYT MAC...

Tadej Škerlav 2005

Upletena stabla 3 - grafika, kombinovano - 2005.

Upletena stabla 4 - duboka štampa - 2008.

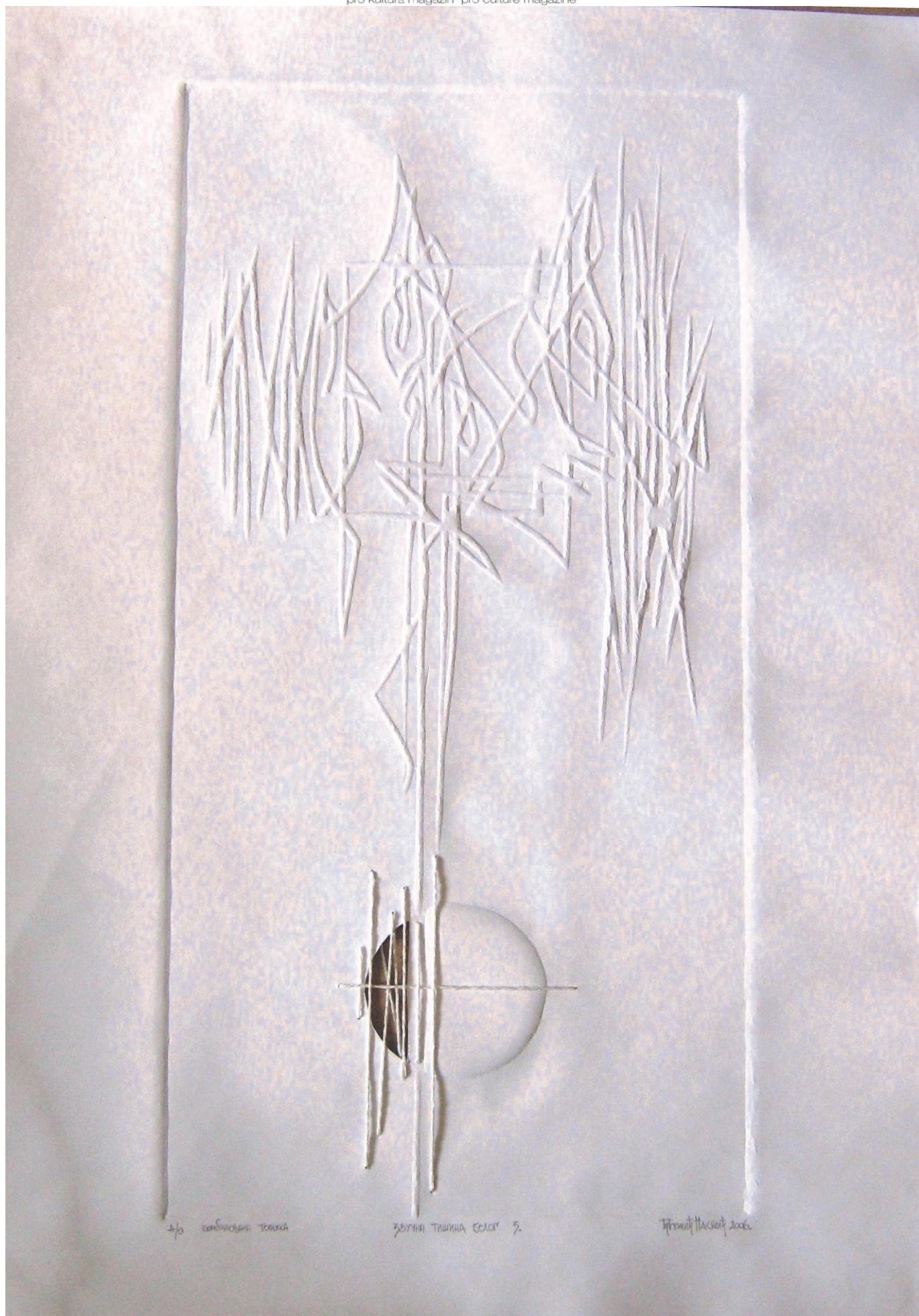

Miroslav Hrastnik

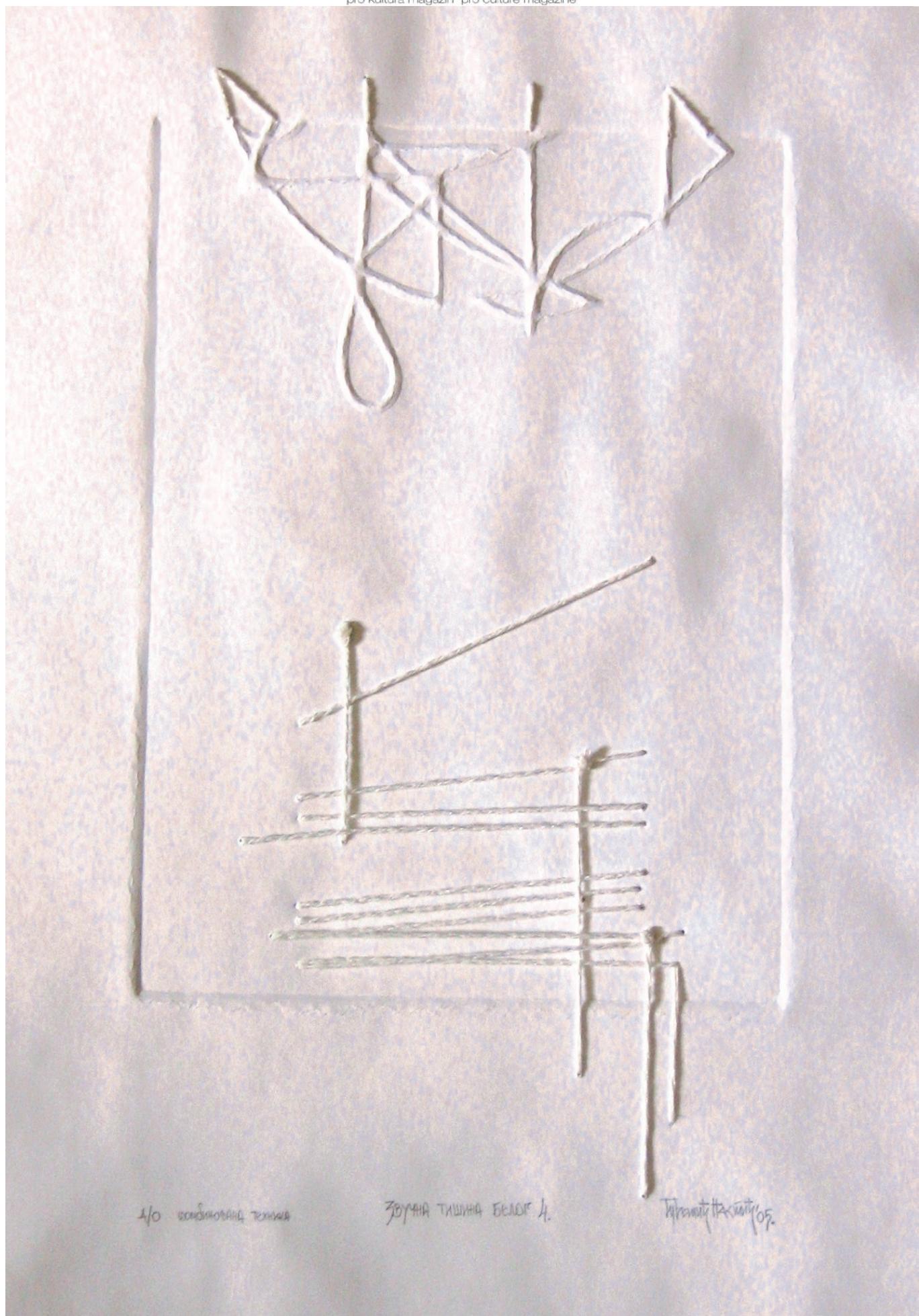
Zvucna tišina bijelog 1.

Miroslav Hrastnik '06.

Zvucna tišina bijelog 1 - grafika,kombinovano - 2006.

Zvucna tišina bijelog 2 - grafika,kombinovano - 2006.

A/O kompozitivna tehnika

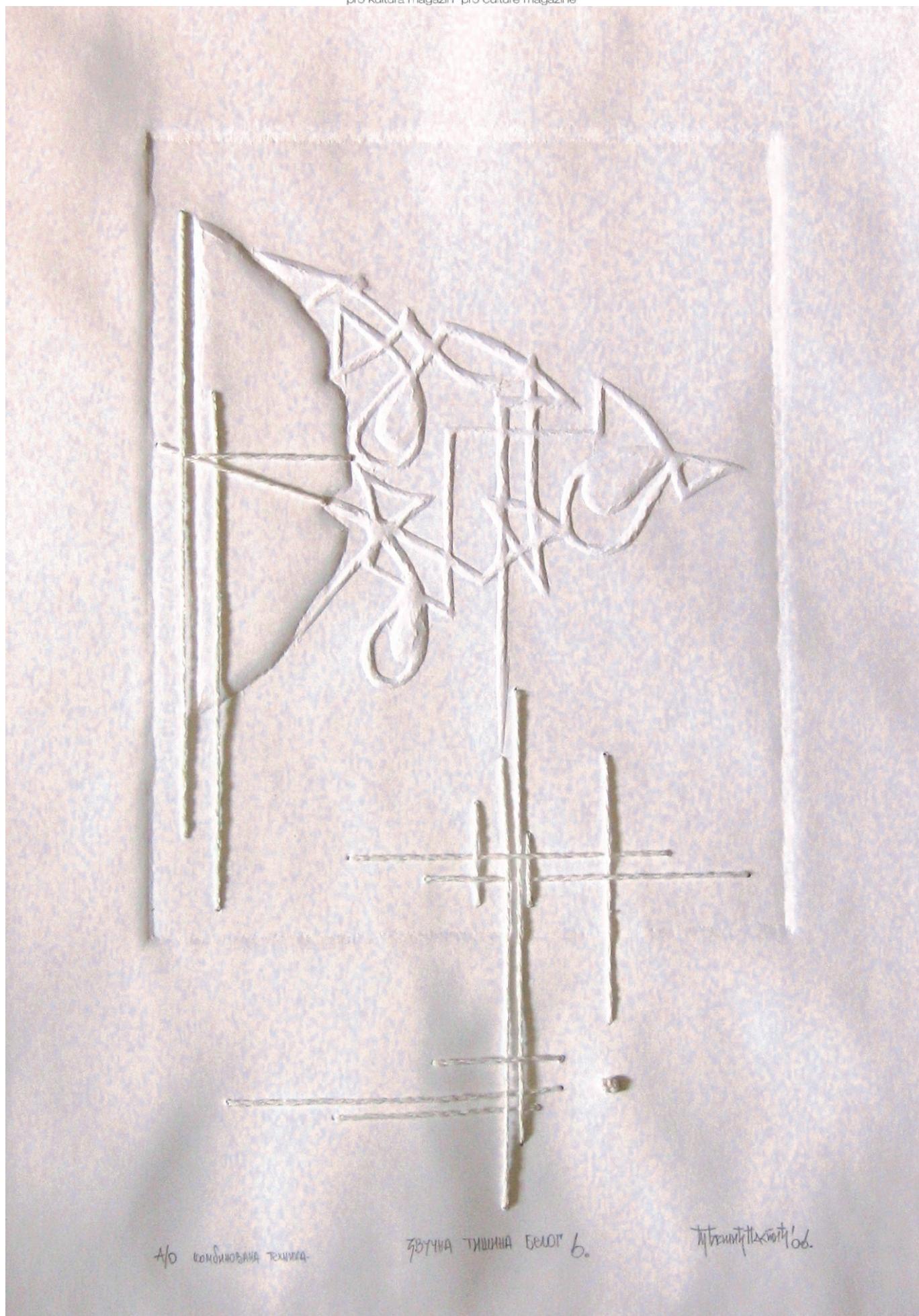
Zvucna tišina bijelog 3.

Tehnike kompozicije

Zvucna tišina bijelog 3 - grafika,kombinovano - 2006.

Zvucna tišina bijelog 4 - grafika,kombinovano - 2006.

4/6 комбинована техника

звучна тишина белог б.

тишина белог б.

Zvucna tišina bijelog 6 - grafika,kombinovano - 2006.

Zvucna tišina bijelog 7 - grafika,kombinovano - 2006.

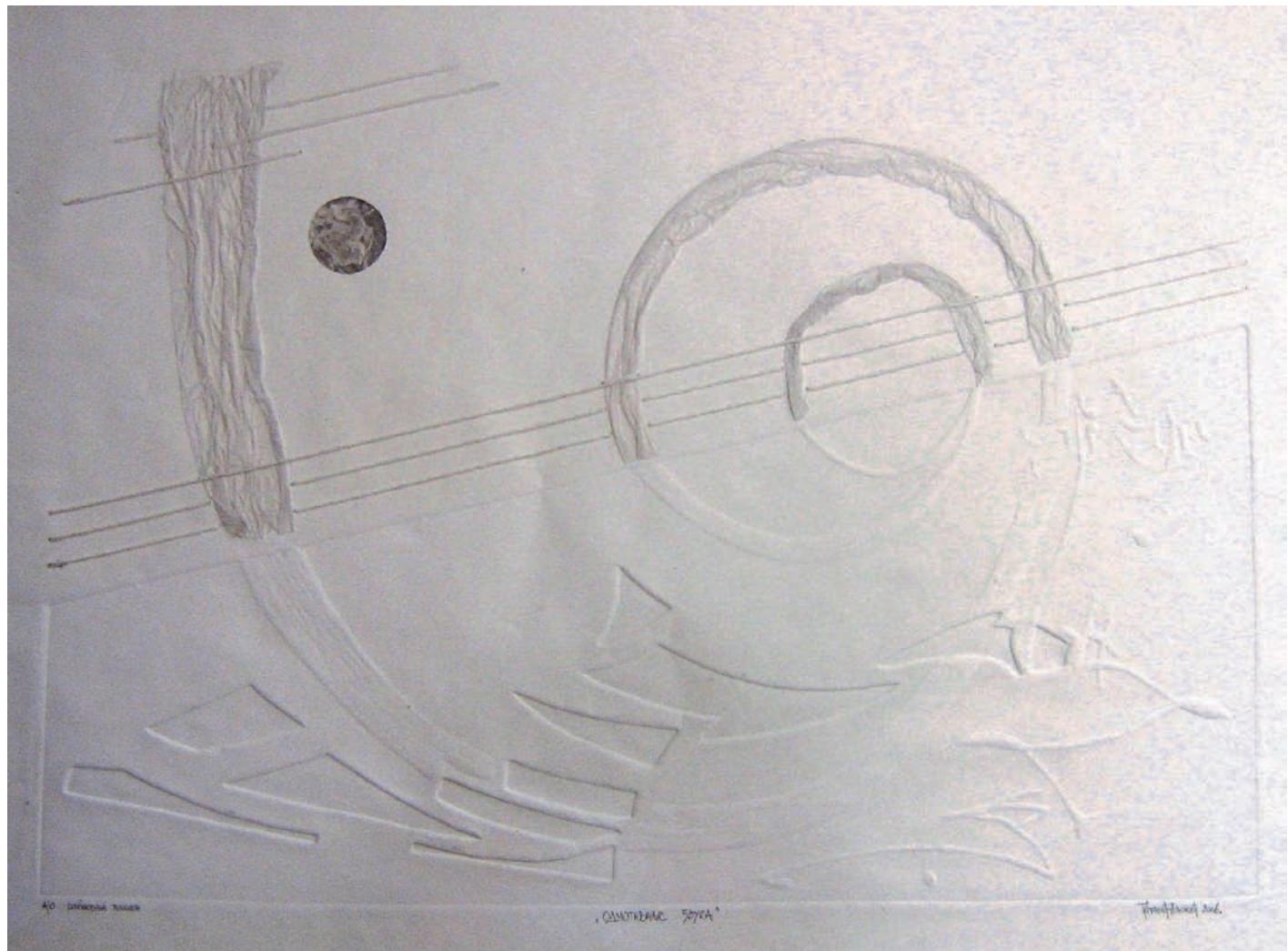
Metronom tišine 1 - suvi žig - 2007.

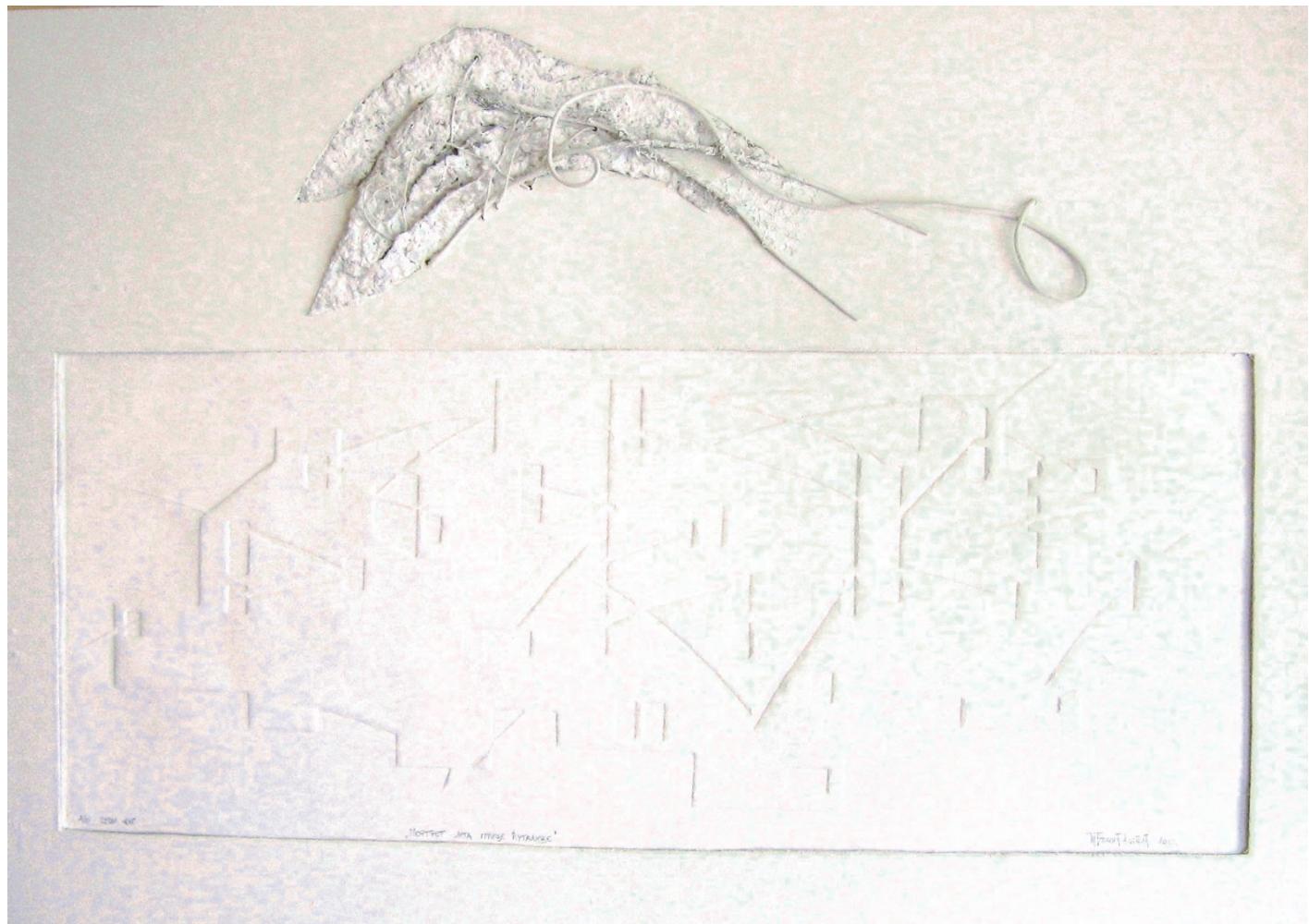
Metronom tišine 2 - suvi žig - 2007.

Metronom tištine 3 - suvi žig - 2007.

Odmotavanje zvuka - kombinovano - 2006.

Portret leta ptice čutalice - suvi žig - 2010.

BIOGRAFIJA**TATJANA BEŠIĆ NASTIĆ**

Rođena sam 1964. godine u Nikšiću.

Kao apsolvent na istoriji umjetnosti, teoriju sam zamijenila zahtjevnijim i zanimljivijim neposrednim radom, pa sam diplomirala na Akademiji likovnih umjetnosti u Trebinju, na odsjeku grafike u klasi prof. Mirka Toljića.

2002. godine dobila sam prvu nagradu na likovnom konkursu povodom 200 – godišnjice rođenja Viktora Igoa, u organizaciji Francuske ambasade i Frankofonog društva iz Banja Luke.

Potpisala sam mnogo scenografskih i kostimografskih rjesenja za predstave trebinjskog pozorista "Male stvari". Ilustrovala sam stranice i korice nekoliko zanimljivih knjiga još zanimljivijih autora. Iza mene su i godine novinarskog rada, u univerzitetskim casopisima i turistickim novinama.

Član sam Udruženja likovnih umjetnika Crne Gore.

Samostalne izložbe:

- Trebinje, Galerija ALU, 2007. godine,
- Podgorica, Galerija hotela "Crna Gora", 2008. godine,
- Bar, Zavičajni muzej, 2008. godine,
- Ulcinj, Kula Balšića, 2009. godine,
- Trebinje, Muzej Hercegovine, 2009. godine.

Izlagala sam na brojnim kolektivnim izložbama u Crnoj Gori, Bosni i Hercegovini i Srbiji.

Kontakt :

Tel/fax. +382 20 620 277;

Mob.tel. +382 67 229 585;

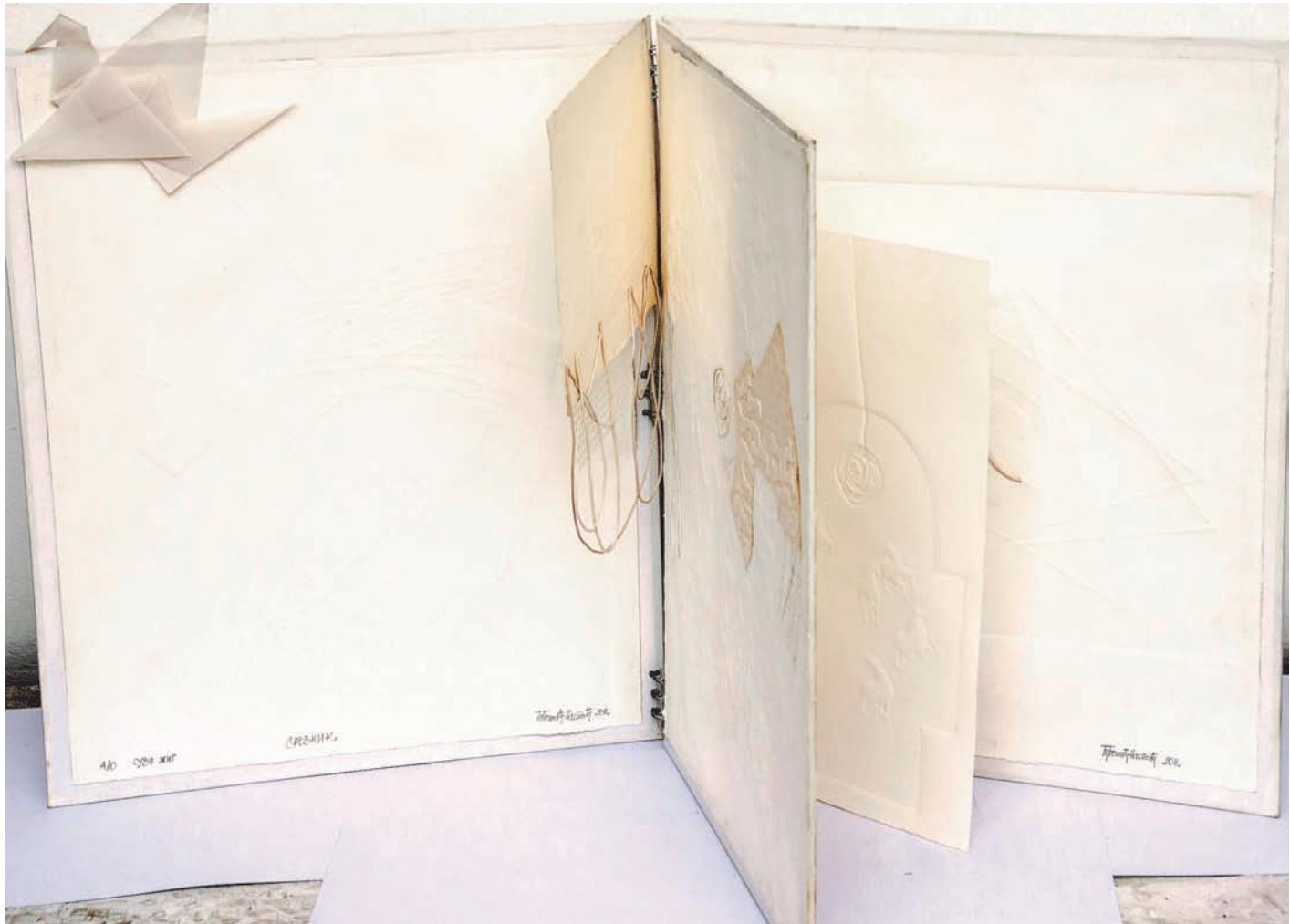
e-mail : batanasto@t-com.me

ul. Oktobarske revolucije 97

Podgorica - Crna Gora

SILEPHONION - kombinovano - 2010.

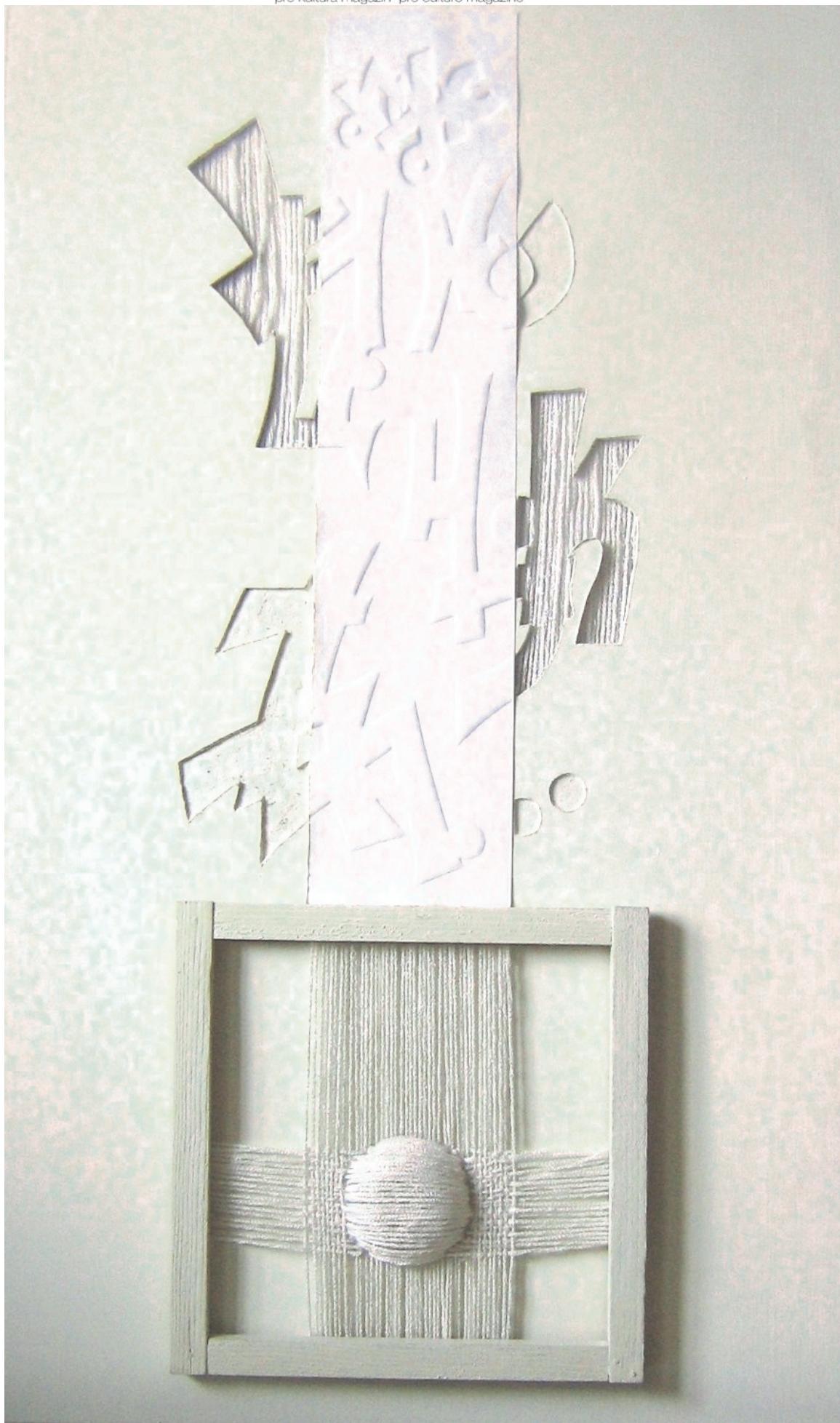
Snevnik - kombinovano - 2011.

Fusnote snevniku - plexiglass, otisak u gipsu - 2011.

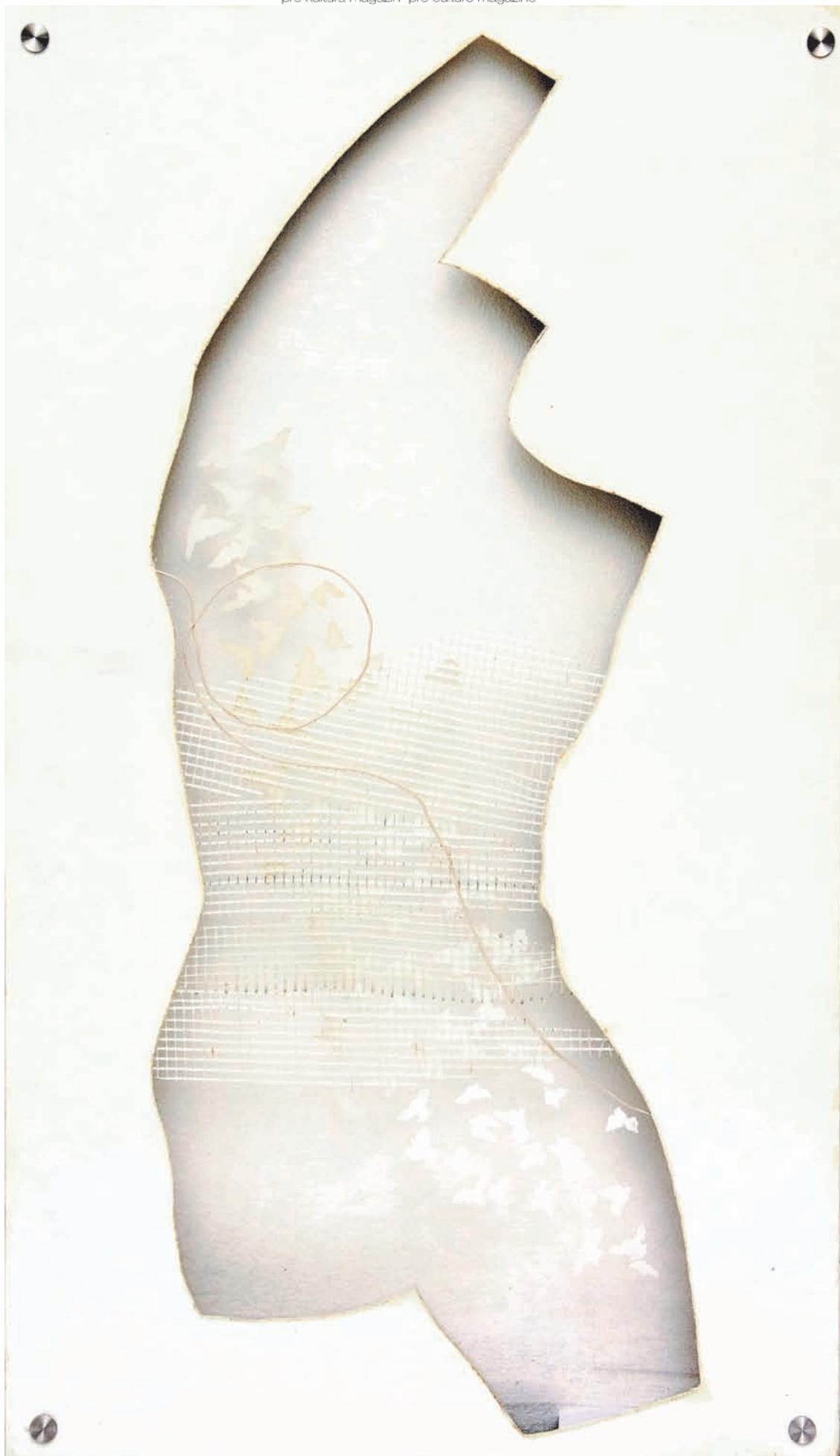
Misao kojoj je vjetar vezao jezik u čvor - tabla, folija

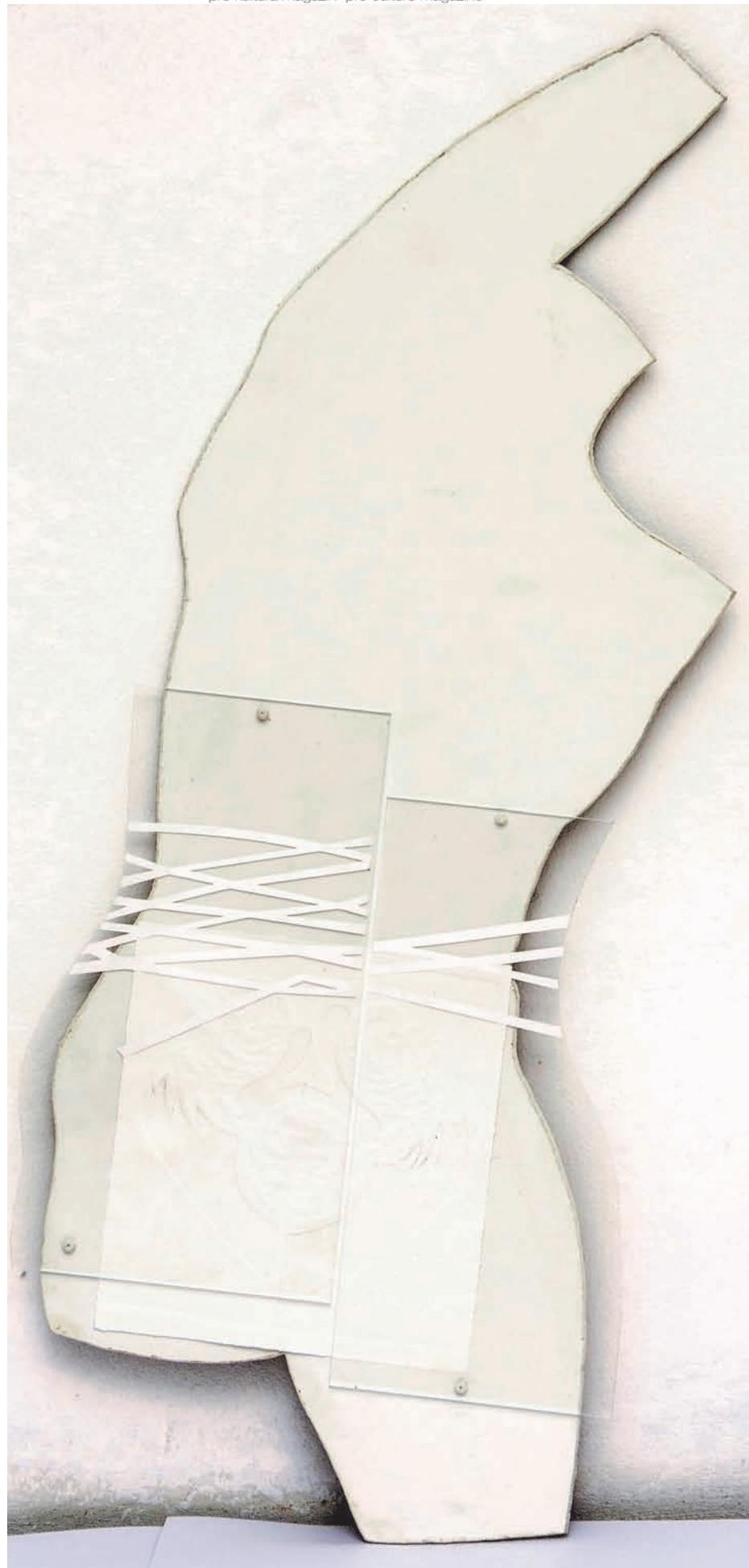

Nijemi dijalog koji je morao uči u potku dana—kombinovan

Feminility 1 - plexiglass, tabla - 2012.

Femility 2 - plexiglass, tabla, mreza - 2012.

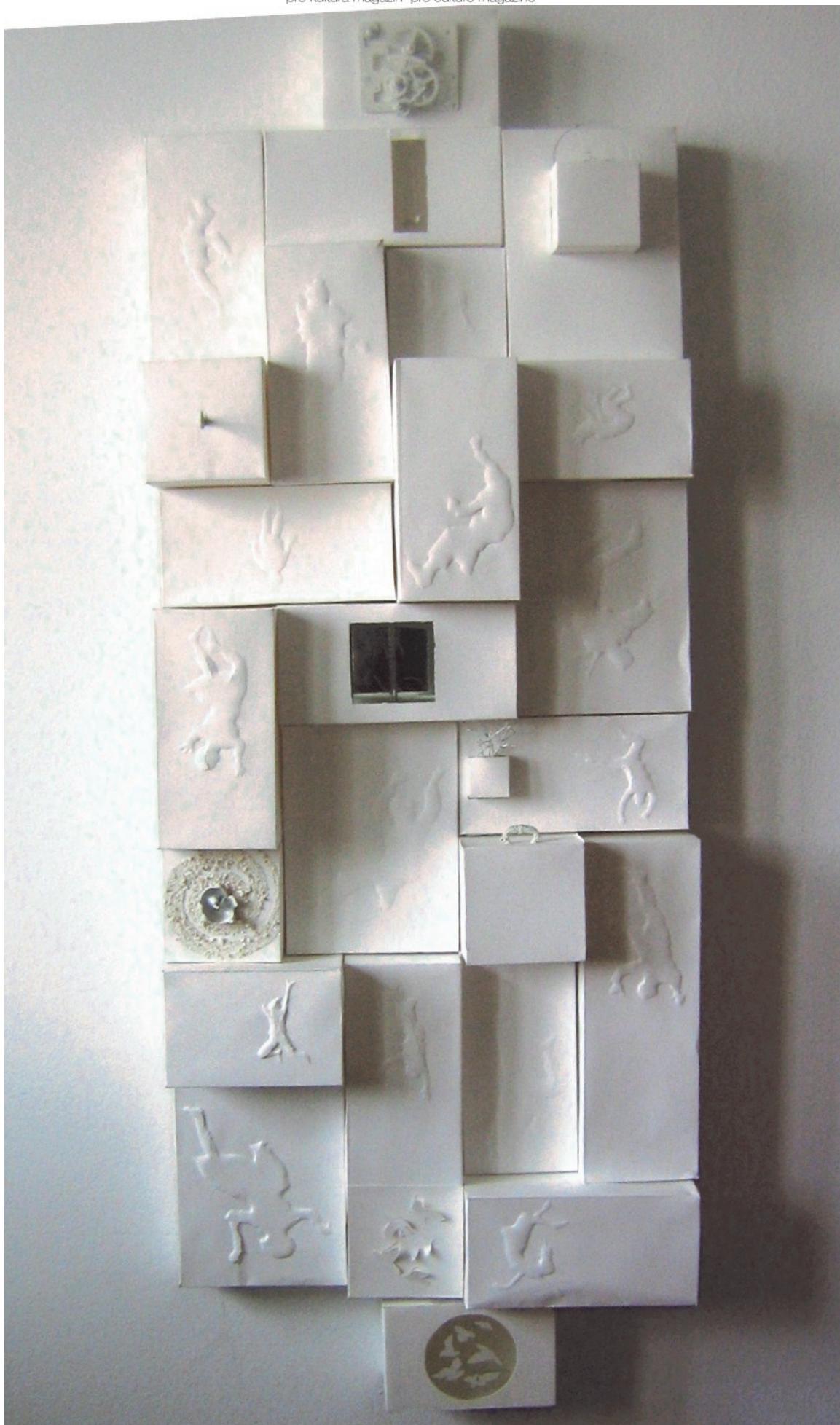

Femininity 3 - plexiglass, tabla - 2012.

Femininity 4 - plexiglass, tabla 2012.

Stolica pamtilica - instalacija - 2012.

Transcriptio in prima materia - instalacija - 2013.

Bilješke sa mola 1 - duboka stampa - 2010.

200 duboka stampa

Bilješke sa mola 2

Boško Antić 2010.

Bilješke sa mola 2 - duboka stampa - 2010.

Iz dubina - crtež - 2005.

Riba - crtež - 2005.

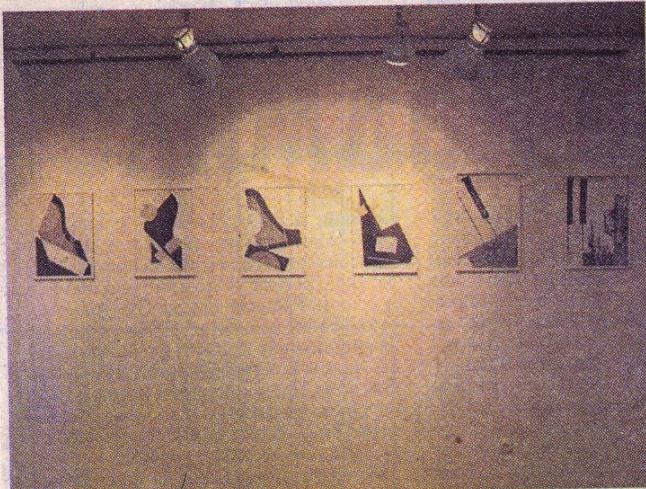
Upleteno 1 - kombinovano - 2005.

Upleteno 2 - kombinovano - 2007.

Upleteno 3 - kombinovano - 2007.

ИЗЛОЖБА ПОДГОРИЧАНКЕ ТАТЈАНЕ БЕШИЋ-НАСТИЋ ОТВОРЕНА У ТРЕБИЊУ

Бијело не као тишина

Самостална изложба графики, радова на папиру и колажа, академскога графичара **Татјане Бешић-Настиси** из Подгорице, недавно је отворена у галерији Академије ликовних умјетности у Требињу.

Умјетница се требињској публици на поставци која носи име „Звучна тишина бијелог”, представила са 25 радова – 17 графика и радова на папиру и осам колажа. Изложбу која ће бити отворена до 22. октобра, отворио је академ-
ик

ски графичар, предавач на тр-
бињској Академији **Веселин**
Брковић.

Циклус графика „Звучна тишина бијелог”, у трагању за пунобом и различитости бијелог, настаје као спој сувог жига и комбинације различитих материјала, као рељефна игра на хартији као носиоцу графичког отиска. Бијело – не као тишина. Не безгласно, не једнодично. Него, бијело као најчистији звук, као струна разапета преко празнине.

Звук развучен преко тишине. У слиједу за бијелим графика- ма, као омаж музичи, настају црно-бијели колажи наслово- вљени као „Бескрај нота између једне и друге дирке“. Прочишћена и једноставна форма, смјештена између црног и бијелог, користи разно- ликост и изражайност дјелова графичких отисака и разлиčitих употребљених мате- ријала.

Татјана Бешић Настић дипломирала је на Академији

ликовних умјетности у Требињу, на одсјеку графика, у класи проф. Мирка Толића. Аспсолвент Филозофског факултета у Београду на одсјеку Историје умјетности. Добитник је прве награде на ликовном конкурсу 2002. године поводом 100 - годишњице смрти Виктора Игоа, у организацији Француске амбасаде и Франкофоног друштва из Бања Луке. Излагала је на више коективних изложби.

147

Iz dnevnih novina DAN, oktobar 2007.

U okviru "Dana Malih stvari", veoma interesantna je bila i prva samostalna izložba akademске slikarke iz Podgorice Tatjane Bešić-Nastić, koja je izlagala u Galeriji Akademije likovnih umjetnosti u Trebinju, gdje je Bešić - Nastić i diplomirala na Odsjeku za grafiku.

Mlada slikarka se trebinjskoj publici predstavila sa dva ciklusa, prvim ciklusom grafika pod nazivom "Zvučna tišina belog", koji je nastao kao spoj suvog žiga i kombinacije različitih materijala, a drugi ciklus predstavlja crno-bijeli kolaži naslovljeni kao "Beskrak nota između jedne i druge dirke", gdje, osim grafičkih otisaka, upotrebljava takođe i druge materijale.

Izložbu Tatjane Bešić Nasatić otvorio je asistent na Akademiji likovnih umjetnosti u Trebinju Veselin Brković, prepoznавši, kako je istakao, njen autentični stil u grafici, ali uočivši i njen napredak, njenu hrabrost da se suoči sa novim tehničko-tehnološkim procesima, ne plaševi se rizika.

"Radovi su objedinjeni u dvije cjeline, koje, iako naizgled sastavljene od dijametralno suprotnih stavova i radova, čine zapravo jedno jedinstvo, jednu jedinstvenu likovnu viziju, ostvarenu kroz različite dualitete i suprotnosti, bilo da su u pitanju boje, materijali ili nešto treće", istakao je Brković.

Kontrasti koji su bili očigledni na ovoj izložbi, jer su, kako je to i Brković istakao, na jednoj strani bile grafike, a na drugoj kolaži, isprepleteni ostalim suprtnostima linija i površina, punoča i perforacija, čvrstih linearnih struktura i razbijenih oblika, bijele i crne boje, sadržajno su bili kompaktni i odnosili su se na muziku.

Sama slikarka je istakla da je spoj muzike i likovne umjetnosti bio lak, jer i jedno i drugo, kako kaže, traže tananost duše, pa je kroz bijele kolaže i bijele grafike pokušala da pokrene tu vezu, da bi crno-bijelim grafikama posvetila jedan omaž klavirskoj muzici, jer klavir pokriva sav registar

instrumenata u orkestru.

Maslina i njena pozitivna višeslojna simbolička značenja vječnoga trajanja odvuk je privlačili i nadahnivali umjetnike različitih vokacija i likovnog opredjeljenja. Njen karakterističan izgled sa mnoštvom oblika, formi i boja predstavljaju veliko inspirativno izvorište umjetničke percepcije Tatjane Bešić Nastić, umjetnice koja crtežom i grafičkim izrazom želi da predstavi ovu plemenitu i dugovječnu biljku kroz umjetnički eksperiment, uzdižući je do nečeg dramatičnog i monumentalnog.

Ciklusom grafika predstavljenim na ovoj izložbi ostvarena su različita vizuelna i likovna rješenja jedne tematske okosnice koju autorka predstavlja grafičkim tehnikama suvog žiga i duboke štampe. Njeni grafički listovi aplicirani različitim materijalima (konac, koža) koje čine crteži maslina sastavljeni od linija i traka koje se izvijaju, ukrštaju i dodiruju, ostvarujući dinamičnu atmosferu predstavljaju plod autorkine analitičke i kontemplativne udubljenosti u oblike i strukturu ovog drevnog biblijskog motiva. Oni nam ujedno otkrivaju i jednog poznavaoca grafičke umjetnosti, koji tragajući za drugačijim likovnim izrazima vješto kombinuje svoj likovni vokabular kroz različite grafičke tehnike.

Zasnivajući svoj grafički rukopis i likovnu estetiku na opservaciji i analizi predstavljene materije, Tatjana Bešić Nastić sa poetskom i sentimentalnom intonacijom naglašava svu osobenost i izražajnu snagu mašline, sadržanu u njenim simbolima plodnosti i neuništivosti. Snagom svoje umjetničke i likovne izražajnosti, uz jake unutrašnje emocije ona dočarava posebne one posebne vrijednosti masline bliske njenom umjetničkom senzibilitetu. Uspješno prenoseći na grafički list faktografske odlike i karakteristične oblike maslinovog drveta pomoću linije definiše formu i organizuje kompoziciju, koju posebno naglašavaju reljefne površine.

Predstavljeni radovi odaju nam umjetnicu čiji umjetnički prosede privlače i draži slikarstva. Kombinovani bojeni crteži koje autorka gradi linijom kao primarnim likovnim elementom, puni dubokog likovnog i misaonog podteksta, predstavljaju uspjeli pokušaj realizacije jednog osobenog načina viđenja masline i njenog likovnog prikazivanja.

Autentični likovni jezik

GRAFIKE TATJANE BEŠIĆ-NASTIĆ U DVORCU KRALJA NIKOLE U BARU

Bar - U Dvorcu kralja Nikole u Baru postavljena je izložba grafika i crteža „Maslina kao inspiracija“ Tatjane Bešić-Nastić iz Podgorice, sa ukupno 37 radova.

Otvaramoći izložbu, upravnik Zavičajnog muzeja Vladislav Kasalica je kazao da je na ovoj likovnoj eksponiciji „zamišljenoj kao jedinstvena i homogena cjelina“ autorka iskrenim i neposrednim likovnim izrazom predviđala svoj umjetnički doživljaj viđenog.

- Taj svoj doživljaj umjetnica je izrazila prepoznatljivim likovnim jezikom, odražavajući svoju umjetničku individualnost. Ciklusom grafika na ovoj izložbi ostvarena su različita vizuelna i likovna rješenja tematske okosnice koju autorka predstavlja tehnikama suvog žiga i duboke štampe - kazao je pored ostalog Kasalica.

U katalogu izložbe navodi se da predstavljeni radovi odaju umjetnicu čiji prosede privlače i draži slikarstva. Njeni grafički listovi aplicirani koncem i kožom ostvaruju dinamičnu atmosferu „i plod su autorkine analitičke i kontemplativne udubljenosti u oblike i strukturu ovog drevnog biblijskog motiva“.

- Kombinovani bojani crteži koje autorka gradi linijom kao primarnim likovnim elementom, puni dubokog likovnog i misaonog podteksta, predstavljaju uspjeli pokušaj realizacije osobenog načina viđenja masline i njenog likovnog prikazivanja – zapisano je u katalogu.

Članica ULUCG, Tatjana Bešić-Nastić diplomirala je na Akademiji likovnih umjetnosti u Trebinju 2005. na odsjeku grafike u klasi profesora Mirka Toljića. Dosad je samostalno izlagala u Trebinju 2007. i u Podgorici 2008, te na više kolektivnih izložbi u Crnoj Gori i BiH, a 2002. je osvojila prvu nagradu na likovnom konkursu povodom stogodišnjice smrti Viktora Igoa u organizaciji Ambasade Francuske i Francofonskog društva iz Banjaluke.

Iz dnevnih novina Vijesti, novembar 2008.

Prolegomena arhetipskog

Odnos prema materiji kod umjetnika je kroz čitavu istoriju umjetnosti uvijek referisao na lični doživljaj svijeta ili prirode u njenoj, kako pojavnoj stvarnosti, prisutnosti tj. aktuelnosti, tako i njenoj metafizičkoj skrivenosti, odsutnosti odnosno virtuelnosti. Ovaj ciklus radova iako referiše po svojoj crtačko - grafičkoj strukturi na određene realizme figurativnog tipa, on u svom korijenu nalazi temelje u sasvim drugim, maskiranim ontološkim diskursima.

*Mehanizmi kojima Tatjana referiše na mimesis pojavnog, iako na prvi pogled možda i ne, itekako su bliski strujama američkog slikarstva kasnih pedesetih i šezdesetih godina dvadesetog vijeka, kako u likovnim praksama tako i teorijskim okvirima Grindberga i Rosenberga. Jedna od tačaka u kojoj se dotiče i sublimira granica ovakvog diskursa jeste sadržaj koji je apstrahovan i na jedan inteligentan način ukinut **parergon**-om koji je postavljen tako da eliminiše direktni uticaj sadržaja (opisnog, verbalnog) po cijenu formalno - vizuelnog (likovnog, taktilnog). Formatiranjem kadra, načinom odabira formi, odnosom prema pikturnalno - taktilnom, sugestija medija (u ovom slučaju ručno pravljeni papir) i izbor **light** motiva (kora drveta masline) samo na prvi pogled kod posmatrača može izazvati radost mimetičkog **poiesis** - a. Već u drugom sučeljavanju sa ovom serijom radova, tj. u drugom kontaktu ili dodiru, osjeća se taj veoma jak psihološki uticaj enformela, koji donosi jedno estetsko polje u kome autor pokušava da ograniči svoju umjetnost, tj. da ograniči polje svog estetskog iskustva. Iskliznuće od predstavljačkog ka apstraktnom na jedan intiman način pomiruje relaciju od formalnog ka sadržajnom. Pristup i načini čitanja ovakvog vizuelnog izraza jeste pokušaj lociranja konteksta neo postmodernističkog duha vremena u kakvom autor živi, kome se opire, a opet miri geografsko - vremensko i ostaje doslijedan tradiciji i kulturi iz koje dolazi.*

Ovakva serija radova može da bude prolegomena za jedan totalni vizuelni "teatar" u kome će koncept kao i odnos prema ličnoj memoriji i emociji, autora dovesti do arhetipskih formi kolektivnog nesvjesnog.

Igor Bošnjak

akademski slikar i teoretičar umjetnosti

Tekst za katalog za izlozbe u Ulcinju i Trebinju 2009.

сриједа, 9. септембар 2009. **DAN**

ен
ти

ПОДГОРИЧКА СЛИКАРКА ТАТЈАНА БЕШИЋ-НАСТИЋ ПРЕДСТАВИЛА ДЈЕЛА НА „ФЕСТИВАЛУ МАЛИХ СТВАРИ“ У ТРЕБИЊУ

Маслина очима умјетника

● Оно што је карактеристично и занимљиво за сликарку Настић јесте да она у сопственој продукцији производи папир и друге материјале за своја дјела што је ријектост – рекао је академски сликар Игор Бошњак

У музеју Херцеговине у Требињу отворена је изложба графика и цртежа сликарке из Подгорице Татјана Бешић Настић под називом „Маслине“, а поставка је организована у оквиру „Дана малих ствари“ у Требињу.

Талентована сликарка из Црне Горе по други пут се представила требињској публици. На изложби из циклуса „Маслине“ приказана су 24 цртежа и седам графика.

– Овај циклус радова представља својеврсну личну интерпретацију текстуре и форме маслиновог стабла. Маслине на цртежима и графикама су својеврсна асоцијација на романичке скулптуре, гротескије људске и животињске форме какве се срећу у старијим црквама, те је у контексту маслина сагледана као древни храм природе и природног амбијента који нас окружује – нагласила је сликарка Татјана Бешић-Настић.

Изложбу у Требињу отворио је млади требињски академски сликар и фотограф Игор Бошњак, који је истакао необичан начин стварања уметничких црногорских сликарки.

– И код ове изложбе може се видјети јасан напредак у квалитету дјела у односу на узложбу од прије двије године. То јасно свједочи о непрекидном континуитету и развијеном квалитету умјетничког рукојеса Татјане Бешић Настић. Оно што је карактеристично и занимљиво за сликарку јесте да она сама у сопственој продукцији производи папир и друге материјале за своја дјела што је ријектост и необично у овој вријеме своенштвог материјализма – истакао је Бошњак.

Требињска публика имаће прилуку да у музеју Херцеговине у Старом Граду погледа изложбу до 15. септембра.

Н. ВУКАНОВИЋ

Moja soba za introspekciju

Sabiranja, susreti, defragmentacija i sinteze čine stanja u kojima egzistira današnji svijet, savremeni intelektualizam i kreativnost. Ponašanje i izraz u kontemplaciji postali su obilježjem generacije umjetnika od sedamdesetih i osamdesetih godina prošlog vijeka. Nikad pojedinac nije bio prisutan toliko u svijetu kao što je to čovjek danas. Zbog toga je umjetnik postao odgovoran za sve što se dešava, stoga u vizuelnoj umjetnosti danas se mogu naći djela sa stotinama i hiljadama kolaziranih isječaka, indikativnih naslova, dakle jedna potpuna defragmentirana realnost. I pored toga, umjetnica Tatjana Bešić - Nastić je okrenuta često svijetu jedinke i izrazu svog autentičnog iskustva. Njen je kreativni proces izvorni kojem prethodi primarni likovno-vizualni podsticaj. To je čini nezavisnim od trendovsko - pomodnih pojava. Odsustvo špekulativnog u njenom radu pokazuje odsustvo praznine i aktuelnih kriza. Lična vodilja (mišljenje, znanje ali ne akademizam i klasicizam), čuva integritet ličnosti i stvaralački proces u relaciji umjetnika sa svijetom, održavajući dijalog i otvorenost. Likovni jezik je u skladu s jezikom govora. Riječi i potezi su puni određenosti. Kako na početku, tako i sada.

Prvi utisak koji na gledaoca ostavlja „Bijela izložba“ jeste pomno isplanirana postavka koja je bez obzira na galerijski karakter iznimno zahtjevna. Ovakva vrsta savremenog promišljanja grafičkog izraza jeste veoma hrabra, iz razloga što elementi grafičkog otiska napuštaju već istorijski određene okvire zadatih formata, u smislu da ih napuštaju i postaju oprostoreni. Takvu vrstu "hoda" tj. izlazak grafike u prostor možemo označiti kao re-konfigurisanje postprodukcijskih elemenata grafike unutar/van parergonskih zadatih normi, kakve postoje pod diskursom zapadne kulture. Ovakav pogled, planiranje kao i organizaciju elemenata možemo proglašiti prostornom instalacijom. Bijela izložba je prema autoricinim rječima zamišljena kao intimna soba za introspekciju. Psihološki odnos ličnog i opštog je tek jedan, a možda doduše najvažniji, od principa dualiteta koje ova umjetnica otvara, njeguje i koji su prisutni u gotovo svim njenim radovima, kao i prostornim grafikama. Takav prostor koji nam nudi umjetnica jeste njen lični prostor introspekcije, tj. "duhovno ogledanje", vrsta ličnog zrcaljenja i samoposmatranja, koje ima za cilj preispitivanje i proživljavanje ličnog stvaralačkog koncepta. Takodje se i publici tj. posmatraču ostavlja ovakva otvorena mogućnost za dalje percepiranje i čitanje likovnog izraza u duhu Umberto Eko-ovog koncepta otvorenog umjetničkog dijela. Nekonvencionalni formati (forme) većine grafika (kružni, trougaoni, isječeni, itd.) su u izvjesnoj mjeri određeni prostorom i idejom (konceptom). U njima se može iščitavati čitav niz različitih tumačenja i značenja, dubljom analizom oni nude mogućnost kontekstualizacije kroz različita vremenska područja u kojima se umjetnica bavila ovako svedenim, pročišćenim i minimalnim izrazom. Bez obzira na različite probleme postavljene pred gledaoca, kao i na bogatstvo formata i oblika u kojima se umjetnica izražava, čitava izložba kroz redukciju boje (ili njenu sintezu) povezana je u jednu kompaktnu cjelinu. Nju pored dominantne i minimalističke bjeline i tišine, karakteriše i specifičan autonoman autorski rukopis. Sa tehničke strane izložbu čine radovi u reljefnom suvom žigu, sa doradama u vidu prošiva, dodatih materijala, štampom na različitim podlogama - najrazličitijoj vrsti papira, na providnoj foliji, plexiglasu i sl.

Ovakav pristup autora, gdje bi za ključne pojmove mogli proglašiti - bjelina i tišina; predstavljaju prefinjeni i duboko promišljeni i emotivni estetski formalizam sa minimalističkom tendencijom u sadržaju, koji opet nije oslobođen od dubljih značenjskih paradigma na relaciji umjetnik - društvo.

Igor Bošnjak

Sabahudin Hadžalić

Raskršće svjetova

I DIO

KUTIJA ŽIVOTA

MOSTART

Cijena u maloprodaji...E-mail: mostart@eunet.rs

(15 KM za BiH / u Srbiji - protuvrijednost RSD) Za Srbiju:
Telefon/Fax: + 381 11 316-23-46;

Mobilni telefoni: +381 64/111-64-12; +381 62/21-64-12; Info - Izdavačka kuća Most Art, Beograd,

Srbija: <http://www.mostart.co.rs/>

Knjiga se može kupiti i u knjižarama u Srbiji sa kojima saraduje MostArt.

Za Bosnu i Hercegovinu: Knjiga se može kupiti ekskluzivno u knjižari Buybook, Radićeva 4,

Sarajevo: <http://www.buybook.ba/>

Tel.: +387 (0)33 552 745

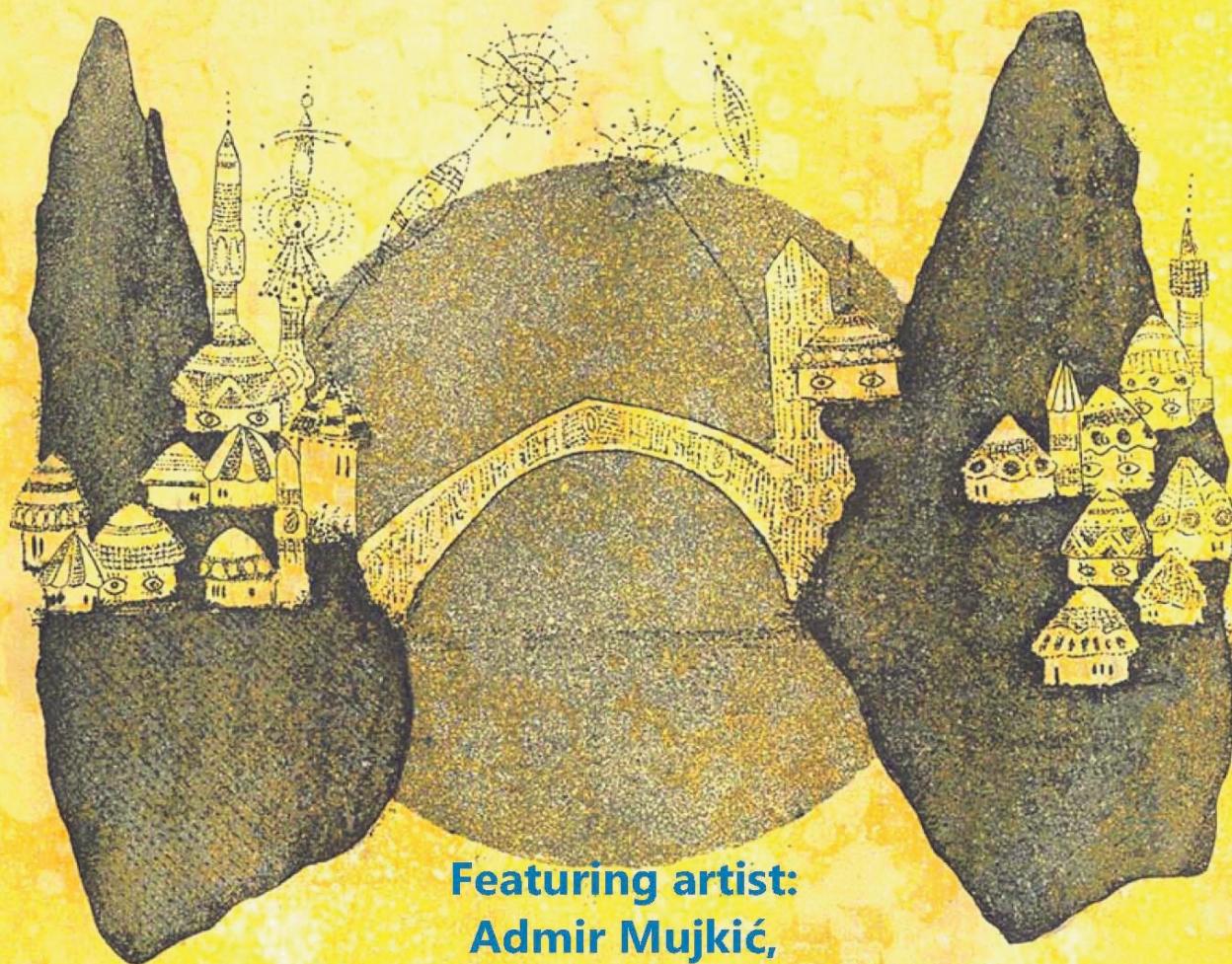
Uskoro informacije i za ostale prostore Jugoistočne Evrope.

DIOGEN

pro kultura magazin pro culture magazine

www.diogenpro.com

Year IV - Issue Broj 34 April 2013

Featuring artist:
Admir Mujkić,
Bosnia and Herzegovina

**DIOGEN pro culture magazine ...
a month for DIOGEN artist ...
and you ...**

DIOGEN

pro kultura magazin pro culture magazine

www.diogenpro.com

Year IV - Issue Broj 35 May 2013

Featuring artist:
Liza Marić Križanić,
Serbia

**DIOGEN pro culture magazine ...
a month for DIOGEN artist ...
and you ...**

DIOGEN

pro kultura magazin pro culture magazine

www.diogenpro.com

Issue No 3.

Godišnjak/Annual 21.3.2013

i/and II dio/part

"Mislio sam da sam zaboravio, ali ništa se izgleda ne zaboravlja, sve se vraća iz zaključanih pretinaca, iz mraka tobožnjeg zaborava, i sve je naše što smo mislili da je već ničije, ne treba nam, a stoji pred nama, svjetluca svojim bivšim postojanjem, podsjećajući nas i ranjavajući. I sveteći se zbog izdaje. Kasno je, sjećanja, uzalud se javljate, beskorisne su vaše nemoćne utjehe i podsjećanja na ono što je moglo da bude, jer što nije bilo, nije ni moglo da bude. A uvijek izgleda lijepo ono što se nije ostvarilo. Vi ste varka koja rada nezadovoljstvo, varka koju ne mogu i ne želim da otjeram, jer me razoružava i tihom tugom brani od patnje."

Meša Selimović, Derviš i smrt

"I thought I had forgotten, but nothing seems to be forgotten, everything is coming back from locked compartments, from the darkness of alleged oblivions, and all belongs to us what we thought that belongs to nobody, and we do not need it, and stands in front of us us, flashing with its former existence, reminding and wounding us. And through the revenge for treason. It's late, memories, vain to answer, useless are your weak consolations and reminders on what could be, because who have not been, it could not be. And always looks nice what did not happen. You are a delusion that generates dissatisfaction, delusion which I can not and I do not want to send away, because it disarm me and with quiet sadness defend from suffering."

Meša Selimović, Death and the Dervish

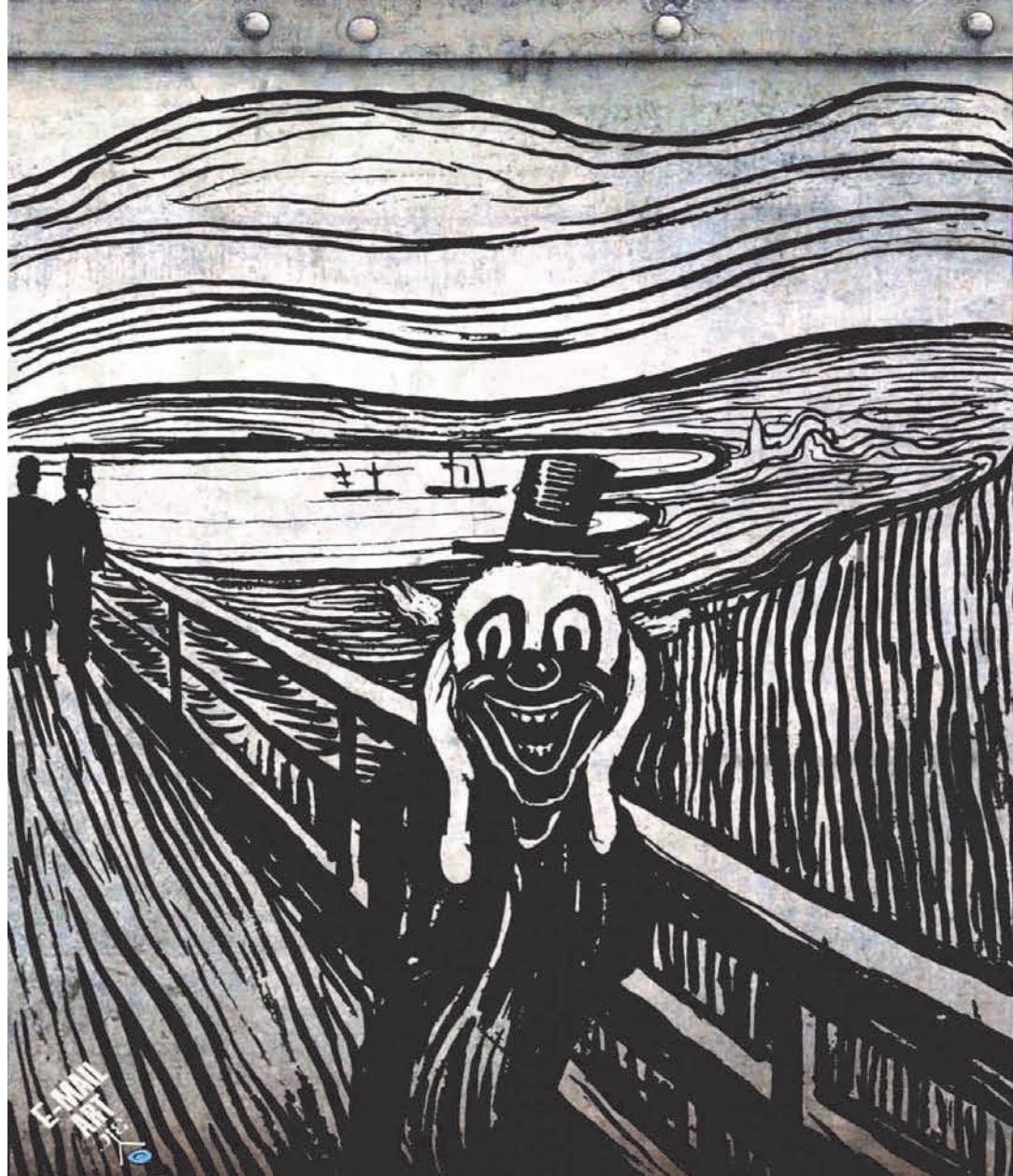
SVI DRUGI SU DOBRI, MI ŠMO DRUGAČJI!

ALL OTHERS ARE GOOD, WE ARE DIFFERENT!

MAXMINUS

MAGAZIN SVIJETA IZ CIJELOG SVIJETA
druugi prvični magazin za satiri, humor, karikaturu i strip

Godina IV—Broj 49/ Year IV -Issue No 49. Sarajevo, Bosna i Hercegovina - 01.06.2013. WWW: <http://www.maxminus.com>

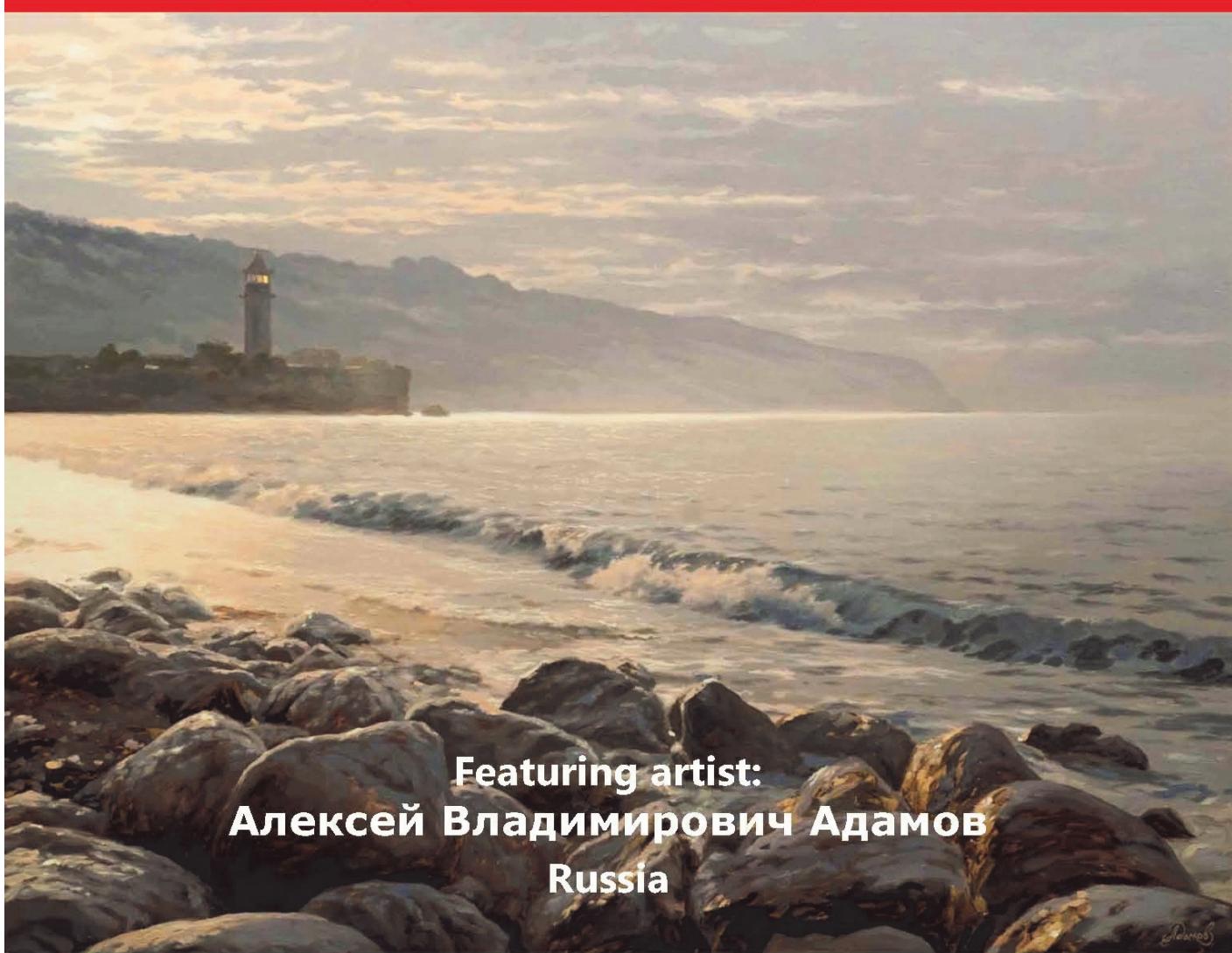

DIOGEN

pro kultura magazin pro culture magazine

www.diogenpro.com

Year IV - Issue Broj 33 March 2013

Featuring artist:
Алексей Владимирович Адамов
Russia

**DIOGEN pro culture magazine ...
a month for DIOGEN artist ...
and you ...**

DIOPEN

pro kultura magazin pro culture magazine

Featuring Artist: Martin Bandić
DIOGEN pro culture magazine ...
a month for DIOGEN artist ...
and you ...

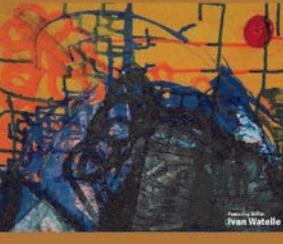
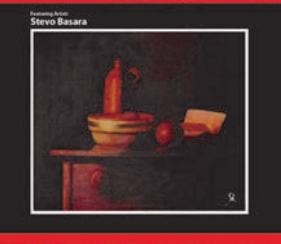
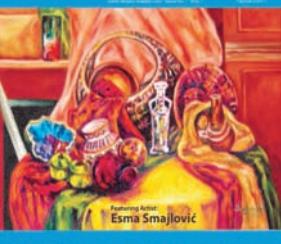
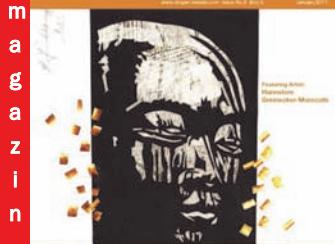
Featuring Artist: Štefan Matovič
DIOGEN pro culture magazine ...
a month for DIOGEN artist ...
and you ...

Featuring Artist: Agnieszka Mietniak
DIOGEN pro culture magazine ...
a month for DIOGEN artist ...
and you ...

Featuring Artist: Matjaz Miroslav Tuba
NOVOGODIŠNJE / SPECIALNO IZDANJE / NEW YEAR EVE SPECIAL EDITION
DIOGEN pro culture magazine ...
a month for DIOGEN artist ...
and you ...

Featuring Artist: David Kostival
DIOGEN pro culture magazine ...
a month for DIOGEN artist ...
and you ...

pro kultura magazin pro culture magazine

DIOGEN pro culture magazine ...
a month for DIOGEN artist ...
and you ...

DIOGEN pro culture magazine ...
a month for DIOGEN artist ...
and you ...

DIOGEN pro culture magazine ...
a month for DIOGEN artist ...
and you ...

DIOGEN pro culture magazine ...
a month for DIOGEN artist ...
and you ...

pro kultura magazin pro culture magazine

DIOGEN pro culture magazine ...
a month for DIOGEN artist ...
and you ...

DIOGEN pro culture magazine ...
a month for DIOGEN artist ...
and you ...

DIOGEN pro culture magazine ...
a month for DIOGEN artist ...
and you ...

DIOGEN pro culture magazine ...
a month for DIOGEN artist ...
and you ...

DIOGEN pro culture magazine ...
a month for DIOGEN artist ...
and you ...

pro kultura magazin pro culture magazine

DIOGEN pro culture magazine ...
a month for DIOGEN artist ...
and you ...

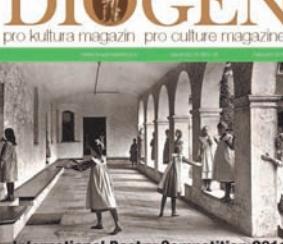
DIOGEN pro culture magazine ...
a month for DIOGEN artist ...
and you ...

DIOGEN pro culture magazine ...
a month for DIOGEN artist ...
and you ...

DIOGEN pro culture magazine ...
a month for DIOGEN artist ...
and you ...

DIOGEN pro culture magazine ...
a month for DIOGEN artist ...
and you ...

pro kultura magazin pro culture magazine

DIOGEN pro culture magazine ...
a month for DIOGEN artist ...
and you ...

DIOGEN pro culture magazine ...
a month for DIOGEN artist ...
and you ...

/DIOGEN/
pro kultura magazin predstavlja
"DIOGENES PORTES"

12 poezija na engleskom jeziku s autorskim prijavama i slikama iz života i delovanja poeta. "DIOGENES PORTES" je prvi put objavljen u DIOGENU. Poetima su omogućeni da u svojim radovima uključe i neke od svoje stihove na latinskom jeziku. Ovaj je komplet u obliku knjige u obliku portfela, u kojem se takođe nalazi i CD sa 12 poezijama na engleskom jeziku. Knjiga je u obliku portfela, u kojem se takođe nalazi i CD sa 12 poezijama na engleskom jeziku.

DIOGEN pro culture magazine ...
a month for DIOGEN artist ...
and you ...

Tatjana Bešić Nastić

as of Sept. 2009
DIogen®
pro kultura magazin pro culture magazine